

**PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ
MĚSTA RAJHRAD
PRO OBDOBÍ 2018 - 2026**

Zadavatel

Město Rajhrad

Masarykova 32
664 61 Rajhrad
IČ: 00282456
DIČ: CZ00282456

Kontaktní osoba:

Mgr. Magda Mlejnková
Místostarostka
Email: magda.mlejnkova@rajhrad.cz
Tel.: 547 426 818

Zhotovitel

Daniel Janáček

Kroměřížská 982/4
62700 Brno
IČ: 03548112

Zpracoval

Daniel Janáček
Email: daniel.janacek@email.cz
Tel.: 725 512 413

OBSAH

1	Úvod	5
1.1	Základní identifikační údaje města Rajhrad	5
1.2	Účel Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad	5
1.3	Působnost a doba platnosti POH města Rajhrad	5
1.4	Struktura a obsah POH města Rajhrad	5
1.5	Stručná územní charakteristika města Rajhrad	7
1.6	Demografická a sociální charakteristika města Rajhrad	7
2	Analytická část	9
2.1	Popis analytické části POH	9
2.2	Datové zdroje	9
2.3	Rozdělení komunálních odpadů a způsobů nakládání	9
2.4	Organizace odpadového hospodářství ve městě Rajhrad	12
2.5	Produkce KO a struktura odpadů	13
2.6	Podpora předcházení vzniku odpadů na území města Rajhrad	13
2.7	Vyhodnocení systémů sběru a nakládání s vybranými skupinami odpadů	14
2.8	Posouzení nezbytných změn a doplnění systému sběru a nakládání s komunálními odpady	23
3	Závazná část	25
3.1	Cíle a opatření pro nakládání s vybranými druhy odpadů	26
3.2	Systém sběru odpadů	35
3.3	Opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl	37
3.4	Předcházení vzniku odpadů	38
3.5	Přehled cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad	39
3.6	Odpovědnost za plnění Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad a zabezpečení kontroly plnění a změny Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad	40
4	Směrná část	43
4.1	Návrhy na zlepšení obecního systému nakládání s komunálními odpady	43
4.2	Směsný komunální odpad	43
4.3	Biologicky rozložitelné komunální odpady	44
4.4	Velkoobjemový komunální odpad	44
4.5	Stavební a demoliční odpady	46
4.6	Nebezpečné odpady	46
4.7	Obaly a obalové odpady, odpadní elektrozařízení pocházející z domácností, odpadní baterie a akumulátory, odpadní pneumatiky, odpadní oleje	47
4.8	Podpora ochrany ŽP a systém zadávání veřejných zakázek v oblasti odpadového hospodářství	48
4.9	Obecná kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH města Rajhrad zpracován	49
4.10	Kritéria pro typy, umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady podporovaná z veřejných zdrojů	49

Seznam zkratek

Seznam užitých zkratek

AOS	autorizovaná obalová společnost
BRKORP	biologicky rozložitelný komunální odpad rostlinného původu
BRO	biologicky rozložitelný odpad
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	druhotné suroviny
EVO	energetické využití odpadů
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
JMK	Jihomoravský kraj
SKO	směsný komunální odpad
KÚ	Krajský úřad
MBÚ	mechanicko-biologická úprava
MVO	materiální využití odpadů
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OEEZ	odpadní elektrická a elektronická zařízení
OH	odpadové hospodářství
ORP	obec s rozšířenou působností
POH Rajhrad	Plán odpadového hospodářství města Rajhrad
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
POH JMK	Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
SDO	stavební a demoliční odpady
SKO	směsný komunální odpad
SSO	sběrné středisko odpadů
VOK	velkoobjemový kontejner
ZEVO	zařízení na energetické využívání odpadů

1 Úvod

1.1 Základní identifikační údaje města Rajhrad

Zástupce: Mgr. František Ondráček, starosta města Rajhrad
Sídlo: Masarykova 32, 664 61 Rajhrad
IČ: 00282456
DIČ: CZ00282456, není plátcem DPH
Bankovní spojení: 3623641/0100
Telefon: 547 426 811
Fax: 547 230 140
e-mail: mesto@rajhrad.cz; podatelna@rajhrad.cz
ID datové schránky: rrebbtj
Web: <http://novy.rajhrad.cz>

1.2 Účel Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad

POH Města Rajhrad se zpracovává podle zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) za účelem stanovení cílů a opatření k jejich dosažení, které budou v souladu s cíli stanovenými v POH ČR a POH JMK.

POH je plánovací dokument pro odpadové hospodářství města, vycházející z priorit předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností, zvyšování materiálového a energetického využívání odpadů a optimalizace nakládání s odpady.

1.3 Působnost a doba platnosti POH města Rajhrad

Strategie města Rajhrad v oblasti odpadového hospodářství na následující desetileté období je promítnuta do dokumentu „Plán odpadového hospodářství města Rajhrad na období 2017 - 2026“ (dále jen „Plán odpadového hospodářství města Rajhrad“ nebo „POH města Rajhrad“).

POH obce Rajhrad bude změněn bezprostředně po každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován, a to nejpozději do 6 měsíců od změny podmínek.

1.4 Struktura a obsah POH města Rajhrad

Struktura POH města Rajhrad je dána především § 44 zákona o odpadech a dalšími souvisejícími právními předpisy, včetně prováděcích předpisů, včetně Nařízení vlády č. 352/2014 ze dne 22. prosince 2014 o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024 a příslušným Usnesením vlády ČR č. 1080 o nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 - 2024 vycházející z platných směrnic Evropské unie a metodického návodu Evropské komise pro sestavení plánu odpadového hospodářství, a zejména obecně závaznou vyhláškou JMK č. 1/2016, kterou se vyhláší závazná část POH JMK 2016 - 2025.

POH města Rajhrad sestává z části analytické, závazné a směrné.

V úvodu jsou uvedena obecná ustanovení, zejména základní identifikační údaje města Rajhrad a všeobecné údaje, které poskytují základní informace o působnosti, struktuře a obsahu POH města Rajhrad, stručnou územní charakteristiku města, geografické a demografické údaje. Tato charakteristika vymezuje základní rámec pro hospodaření s odpady ve městě Rajhrad.

Úvod

I. Analytická část

Analytická část POH města Rajhrad obsahuje vyhodnocení stavu odpadového hospodářství města Rajhrad zejména:

- a) posouzení druhů, množství a zdroje vznikajících komunálních odpadů,
- b) vyhodnocení stávajících obecních systémů sběru a nakládání s komunálními odpady na území obce minimálně pro směsný komunální odpad, biologicky rozložitelné komunální odpady, papír, plasty, sklo, kovy, obalové odpady, nebezpečné složky komunálních odpadů, a jejich soulad se závaznou částí plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje,
- c) posouzení nezbytných změn a doplnění obecního systému sběru a nakládání s komunálními odpady.

II. Závazná část

Závazná část POH města Rajhrad obsahuje opatření pro předcházení vzniku odpadů v souladu s Plánem odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a stanoví cíle a opatření k jejich dosažení v rámci systému nakládání s odpady města Rajhrad a soustavu indikátorů k hodnocení plnění cílů POH města Rajhrad pro:

- a) nakládání s komunálními odpady, zejména směsným komunálním odpadem a biologicky rozložitelnými komunálními odpady,
- b) nakládání s obalovými odpady,
- c) nebezpečnými složkami komunálních odpadů,
- d) nakládání se stavebními odpady, pokud město Rajhrad stanovilo obecní systém nakládání se stavebním odpadem,
- e) nakládání s výrobky s ukončenou životností a vybranými odpady podle části čtvrté zákona o odpadech v případě, že provozuje místo zpětného odběru v rámci spolupráce s povinnými osobami,
- f) přípravu na opětovné použití, recyklaci, využívání a odstraňování komunálních odpadů minimalizující nepříznivý dopad na životní prostředí,
- g) snižování množství odpadů ukládaných na skládky, zejména biologicky rozložitelných odpadů,
- h) snižování podílu biologicky rozložitelné složky ve směsném komunálním odpadu.

III. Směrná část

Směrná část POH města Rajhrad obsahuje:

- a) návrhy na zlepšení systému města Rajhrad v nakládání s komunálními odpady,
- b) kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH města Rajhrad zpracován.

Při zpracování POH města Rajhrad byly využity a zohledněny následující dokumenty a koncepce města Rajhrad a Jihomoravského kraje:

- Obecně závazná vyhláška č. 1/2018 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;
- Územní plán města Rajhrad;
- Plán odpadového hospodářství JMK na období 2016 - 2025;
- Aktualizace strategické vize Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020;
- Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje 2014 - 2020;
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Jihomoravského kraje na léta 2011 - 2020;
- Vyhodnocení Plnění plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje za jednotlivé roky 2009 - 2015;
- Aktualizace integrovaného programu ke zlepšení kvality ovzduší Jihomoravského kraje;
- Aktualizovaná Územní energetická koncepce Jihomoravského kraje - 2008;
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje;
- Program rozvoje Jihomoravského kraje.

1.5 Stručná územní charakteristika města Rajhrad

Rajhrad je město ležící na pravém břehu řeky Svratky v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji, asi 12 km jižně od centra Brna. Nachází se v blízkosti výpadové silnice vedoucí z Brna na Vídeň. Katastrální výměra města je ca 10 Km². Město spadá pod ORP Židlochovice.

1.6 Demografická a sociální charakteristika města Rajhrad

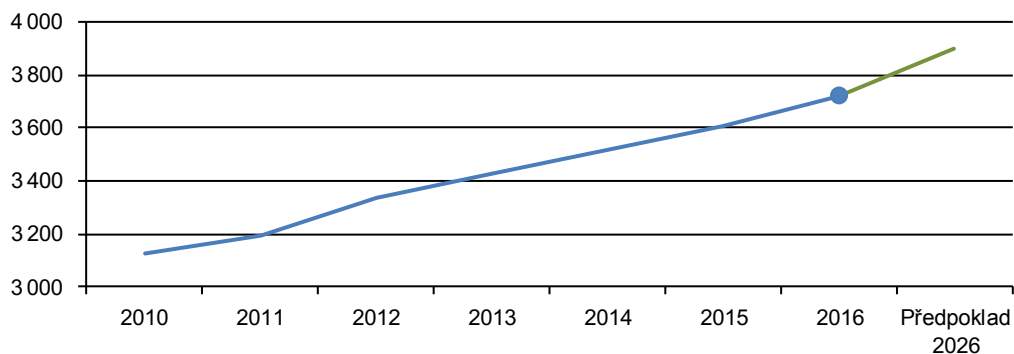
Z demografického hlediska je území města Rajhrad stabilní lokalitou s minimální fluktuací obyvatelstva. Dlouhodobá meziroční odchylka činí max. ca 4%, a do budoucna se počítá se setrvalým stavem. Jediný větší pohyb obyvatelstva se očekává v souvislosti s výstavbou bytových domů v oblasti „Klášteří dvůr“ – ca 100 bytových jednotek, tzn. nárůst o ca 300 obyvatel (9%). Dle platného územního plánu se nepočítá s další výstavbou bytového nebo domovního fondu. Město Rajhrad disponuje plnou občanskou vybaveností (obchody, škola, zdravotní středisko, sportoviště, městská knihovna, domov pro seniory atd.)

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel

Sledovaný rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Předpoklad 2026
Celkový počet obyvatel	3 126	3 193	3 335	3 428	3 520	3 609	3 721	3 900
v tom ve věku:								
0 - 14	471	509	567	600	633	674	N/A	
15 - 64	2 123	2 132	2 195	2 229	2 277	2 286	N/A	
65 +	532	552	573	599	610	649	N/A	
Průměrný věk	40,7	40,7	40,2	40,0	39,8	39,9	39,9	
Z toho:								
muži	1 531	1 542	1 628	1 677	1 717	1 767	1 813	
ženy	1 595	1 651	1 707	1 751	1 803	1 842	1 908	

Zdroj: ČSÚ

Graf: Vývoj počtu obyvatel 2010 – 2016 a výhled do roku 2026

2 Analytická část

2.1 Popis analytické části POH

Analytická část POH Města Rajhrad hodnotí vývoj a současný stav odpadového hospodářství, obsahuje vyhodnocení stavu odpadového hospodářství města, a to zejména:

- a) posouzení druhů, množství a zdroje vznikajících komunálních odpadů,
- b) vyhodnocení stávajících obecního systému sběru a nakládání s komunálními odpady na území obce (směsný komunální odpad, biologicky rozložitelné komunální odpady, papír, plasty, sklo, kovy, obalové odpady, nebezpečné složky komunálních odpadů) a jejich soulad se závaznou částí plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje,
- c) posouzení nezbytných změn a doplnění obecního systému sběru a nakládání s komunálními odpady.

2.2 Datové zdroje

Základním datovým zdrojem použitým pro zpracování POH města Rajhrad je elektronická databáze zpracovaných hlášení o produkci a nakládání s odpady za období let 2010–2016.

Použitá data odpovídají údajům z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH), který shromažďuje primární údaje o produkci a nakládání s odpady v ČR, ohlašované na základě zákonné povinnosti evidence odpadů a jsou navíc v jednotlivých letech kontrolována na přítomnost chybných a odlehlých hodnot a neodevzdaných hlášení původců, kteří v daném roce nesplnili svoji zákonnou povinnost podat hlášení. Databázi ISOH pro MŽP spravuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí.

Dále pak data z ročních hlášení autorizované společnosti EKO-KOM a data o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Rajhrad od městského úřadu v Rajhradě a dat společnosti FCC..

Pro komplexní analýzu a vyhodnocení stavu odpadového hospodářství v Rajhradě byly rovněž využity další datové zdroje (Českého statistického úřadu, koncepčních dokumentů města Rajhrad, Portálu JMK a dalších).

2.3 Rozdělení komunálních odpadů a způsobů nakládání

2.3.1 Rozdělení odpadů na zájmové toky

Za účelem podrobné analýzy produkce a nakládání s odpady JMK byly podle POH ČR určeny zájmové toky definované jako součty jednotlivých odpadových druhů podle katalogu a to v následující struktuře:

- 1) všechny odpady celkem,
- 2) všechny odpady nebezpečné (zkráceně „NO”),
- 3) komunální odpady (zkráceně „KO“) celkem,
- 4) směsný komunální odpad (zkráceně „SKO“),
- 5) biologicky rozložitelné komunální odpady (zkráceně „BRKO“),
- 6) obalové odpady (odděleně sbíraný papír, plast, sklo a kovy),
- 7) papír z tříděného sběru,
- 8) plast z tříděného sběru,
- 9) sklo z tříděného sběru,
- 10) kovy z tříděného sběru,
- 11) stavební a demoliční (zkráceně „SDO“) odpady,
- 12) odpadní elektrická a elektronická zařízení,
- 13) baterie a akumulátory,
- 14) odpadní oleje.

Výběr posuzovaných odpadových toků byl dán jednak požadavkem zadavatele, dále pak strukturou POH Jihomoravského kraje 2016 - 2025.

Podrobné členění na zvolené toky kromě všech odpadů podle Katalogu odpadů uvádí tabulka - (Agregace odpadových druhů do odpadových toků), kde u BRKO jsou uvedeny dvojice (katalogové číslo z Katalogu odpadů, koeficient), tímto koeficientem se vynásobí množství daného odpadu a součet těchto hodnot bude dávat celkové množství odpadových toků BRKO. Koeficienty BRKO jsou převzaté z POH ČR pro období 2015 - 2024.

Tabulka - Agregace odpadových druhů do odpadových toků. (Zdroj: POH ČR)

Analytická část

Název toku dle zadání POH JMK	Agregované druhy odpadů – katalogová čísla (k. č.) z Katalogu odpadů ¹
KO - komunální odpady celkem	15 01 01; 15 01 02; 15 01 03; 15 01 04; 15 01 05; 15 01 06; 15 01 07; 15 01 09; 15 01 10; 15 01 11; 20 01 01; 20 01 02; 20 01 08; 20 01 10; 20 01 11; 20 01 13; 20 01 14; 20 01 15; 20 01 17; 20 01 19; 20 01 21; 20 01 23; 20 01 25; 20 01 26; 20 01 27; 20 01 28; 20 01 29; 20 01 30; 20 01 31; 20 01 32; 20 01 33; 20 01 34; 20 01 35; 20 01 36; 20 01 37; 20 01 38; 20 01 39; 20 01 40; 20 01 41; 20 01 99; 20 02 01; 20 02 02; 20 02 03; 20 03 01; 20 03 02; 20 03 03; 20 03 06; 20 03 07; 20 03 99
SKO - směsný komunální odpad	20 03 01
BRKO - biologicky rozložitelné komunální odpady (kat.č. a koeficient)	(20 01 01, 1); (20 01 08, 1); (20 01 10, 0,75); (20 01 11, 0,75); (20 01 38, 1); (20 02 01, 1); (20 03 01, 0,48); (20 03 02, 0,75); (20 03 03, 0,1); (20 03 07, 0,30);
BORP - biologické odpady rostlinného původu	20 01 08; 20 02 01
obalové odpady	15 01 01; 15 01 02; 15 01 04; 15 01 05; 15 01 07; 15 01 09
materiálově využitelné složky z tříděného sběru	15 01 01; 15 01 02; 15 01 04; 15 01 05; 15 01 07; 15 01 09; 20 01 01; 20 01 02; 20 01 39; 20 01 40; 20 01 10; 20 01 11
papír z tříděného sběru	15 01 01; 20 01 01
plast z tříděného sběru	15 01 02; 20 01 39
sklo z tříděného sběru	15 01 07; 20 01 02
kovy z tříděného sběru	15 01 04; 20 01 40
stavební a demoliční odpady	17 01 01; 17 01 02; 17 01 03; 17 01 06; 17 01 07; 17 02 01; 17 02 02; 17 02 03; 17 02 04; 17 03 01; 17 03 02; 17 03 03; 17 03 04; 17 05 03; 17 05 04; 17 05 05; 17 05 06; 17 05 07; 17 05 08; 17 06 01; 17 06 03; 17 06 04; 17 06 05; 17 08 01; 17 08 02; 17 09 01; 17 09 02; 17 09 03; 17 09 04
odpadní elektrická a elektronická zařízení	16 02 11; 16 02 12; 16 02 13; 16 02 14; 16 02 15; 16 02 16; 20 01 23; 20 01 35; 20 01 36; 20 01 21
baterie a akumulátory	16 06 01; 16 06 02; 16 06 03; 16 06 04; 16 06 05; 20 01 33; 20 01 34
odpadní oleje	12 01 06; 12 01 07; 12 01 10; 12 01 19; 13 01 09; 13 01 10; 13 01 11; 13 01 12; 13 01 13; 13 02 04; 13 02 05; 13 02 06; 13 02 07; 13 02 08; 13 03 06; 13 03 07; 13 03 08; 13 03 09; 13 03 10; 13 04 01; 13 04 03; 13 05 06; 20 01 26

2.3.2 Rozdělení nakládání na hlavní způsoby nakládání s KO

Způsoby nakládání s odpady jsou v ISOH označeny pomocí kódů vycházejících z Přílohy č. 3 Zpracování matematického vyjádření výpočtu „Soustavy indikátorů OH“ v souladu s vyhláškou č. 383/2001 sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění z 21.3.2016, uvedené v následující tabulce.

Tabulka - Seznam vybraných kódů nakládání s odpady.

Kód nakládání	Způsob nakládání
Energetické využití odpadů (EVO)	
R1	Využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
Materiálové využití odpadů (MVO)	
R2	Získání / regenerace rozpouštědel
R3	Získání/regenerace organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně biologických procesů mimo kompostování a biologickou dekontaminaci)
R4	Recyklace/znovuzískání kovů a kovových sloučenin
R5	Recyklace / znovuzískání ostatních anorganických materiálů
R6	Regenerace kyselin a zásad
R7	Obnova látek používaných ke snižování znečištění
R8	Získání složek katalyzátorů
R9	Rafinace použitých olejů nebo jiný způsob opětovného použití olejů
R10	Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii
R11	Využití odpadů, které vznikly pod označením R1 až R10
R12	Předúprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11
N1	Využití odpadů na terénní úpravy apod.
N2	Předání kalů ČOV k použití na zemědělské půdě
N8	Předání (dílů, odpadů) pro opětovné použití
N10	Prodej odpadu jako suroviny („druhotné suroviny“)
N11	Využití odpadu na rekultivace skládek
N12	Ukládání odpadu jako technologický materiál na zajištění skládky
N15	Protektorování pneumatik
Kompostování	
N13	Kompostování
Odstranění odpadů skládkováním a jiným uložením	
D1	Ukládání v úrovni nebo pod úroveň terénu (skládkování)
D5	Ukládání do speciálně technicky provedených skládek

¹ V případě BRKO se do daného toku započítává množství odpadu daného katalogového čísla násobené koeficientem.

	(např. ukládání do oddělených, utěsněných, zavřených prostor izolovaných navzájem i od okolního prostředí apod.)
D12	Konečné či trvalé uložení (např. ukládání v kontejnerech do dolů)
Jiné odstranění odpadu	
D7	Vypouštění do moří a oceánů včetně ukládání na mořské dno
D8	Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12
D9	Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12 (např. odpařování, sušení, kalcinace)
D11	Spalování na moři
Odstranění odpadů spalováním	
D10	Spalování na pevnině

Zdroj: Příloha č. 3 Zpracování matematického vyjádření výpočtu „Soustavy indikátorů OH“

Množství nakládání s odpady byla zkonstruována jako součty množství evidovaných k množinám kódů nakládání podle metodiky Matematického vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“, při zavedení speciálního způsobu nakládání kompostování tak, aby to bylo v souladu s POH JMK pro období 2016–2025. Způsoby nakládání s odpady jsou popsány v následující tabulce.

Tabulka - Seznam vybraných způsobů nakládání s odpady.

Způsob nakládání s odpady	Kódy nakládání	Komentář
Produkce odpadu	A00, BN30	Za produkci odpadu jsou považovány pouze záznamy s kódem A00 vč. dopočtených (za podlimitní producenty)
Materiálové využití odpadů (MVO) (regenerace, recyklace, předúprava odpadů apod.)	kódy končící N1, N2, N8, N10, N11, N12, N15, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11 a R12	Veškeré způsoby materiálového využití odpadu, vč. způsobu kompostování, které je nevhodně vykazováno pod kódem R3.
Kompostování (materiálové aerobní využití BRO s kódem N13 v nakládání s odpady)	kódy končící N13	Kompostování se vyskytuje rovněž pod kódem R3, kdy je lze velmi těžko oddělit od materiálového a energetického využití. Hodnota získaná na základě součtu množství odpadů s kódem N13 tak představuje dolní odhad kompostovaného množství odpadu.
Energetické využití odpadů (EVO) (využívání odpadů způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie)	kódy končící R1	Energetické využití v ZEVO, při spalování a při anaerobní digesti odpadu s kogenerací vznikajícího bioplynu.
Skládkování a jiné uložení (ukládání odpadů na skládky, hlubinná injektáž a další (pod)povrchové uložení)	kódy končící D1, D5 a D12	Z uvedených kódů se v JMK využívá prakticky pouze kód D1 pro ukládání odpadu na skládkách.
Spalování na pevnině a spalování odpadů bez energetického využití	kódy končící D10	Spalování odpadů v zařízeních, která nesplňují kritérium efektivity pro energetické využití odpadu je vhodné především pro nebezpečné odpady (např. ze zdravotnictví).

Zdroj: POH ČR

2.4 Organizace odpadového hospodářství ve městě Rajhrad

Odpadové hospodářství ve městě je souborem činností, kterými je zajišťován zejména sběr, svoz, přeprava a následné nakládání s komunálním odpadem.

V této kapitole je souhrn a vyhodnocení stávajícího obecního systému sběru a nakládání s komunálními odpady na území města Rajhrad pro SKO, BRKO, papír, plasty, sklo, kovy z odděleného sběru, obalové odpady, nebezpečné složky komunálních odpadů, a jejich soulad se závaznou částí plánu odpadového hospodářství původce města Rajhrad a POH JMK 2016-2024⁵.

Zastupitelstvo města Rajhrad schválilo v roce 2017 Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2018, o místním poplatku za provoz shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na území města Rajhrad.

Systém sběru, svozu a nakládání s SKO zabezpečuje pro město svozová společnost FCC Česká republika, s.r.o., kterou město Rajhrad pověřilo svozem komunálního odpadu na území města Rajhrad a má s městem uzavřenu platnou smlouvu.

Společnost FCC zabezpečuje veškeré služby spojené se sběrem a nakládání s odpady - svoz směsného komunálního odpadu (zbytkový odpad), svoz vytríděných složek odpadů a kompletní provoz sběrného dvora.

Město Rajhrad je zapojeno do systému autorizované obalové společnosti EKO-KOM a.s., kde jsou v rámci sběru vytríděných složek odpadů vykazovány jako obaly tyto odpady - papír, plasty, sklo, kovy a nápojové kartony. Dle vykazovaného množství odpadů a podmínek smlouvy mezi městem a autorizovanou společností dostává město odměnu, která je příjmem města a je využívána k dalšímu rozvoji systému odpadového hospodářství.

Svozová společnost:

Svozová společnost FCC provádí podle smlouvy tyto činnosti:

- svoz zbytkového odpadu z popelnic a kontejnerů,
- sběr a svoz vytríděných složek komunálního odpadu z nádob rozmístěných na území města (plasty, sklo, papír, nápojové kartony, oděvy) a jeho předání oprávněné osobě,
- svoz BRO,
- zabezpečuje provoz sběrného dvora.
- zpracovává podklady pro vedení evidence odpadů.

Nakládání s SKO je zajištěno odvozem buď na skládku FCC v Žabčicích nebo odvozem na zařízení k energetickému využití SAKO Brno.

Sběr využitelných složek komunálního odpadu je na území města organizován tzv. donáškovým způsobem s využitím sběrných dvorů, stanovišť sběrných nádob na veřejně přístupných místech, které provozuje město a sběrem ve škole (škola je zapojena do soutěže společnosti FCC – Pan Popela).

V současnosti je v běhu nástup systém adresného třídění domácností, který započal ve druhé polovině roku 2017 a předpokladem je výrazné zvýšení objemu vytríděných složek SKO.

Nebezpečné složky komunálního odpadu jsou sbírány výhradně na sběrném dvoře.

2.5 Produkce KO a struktura odpadů

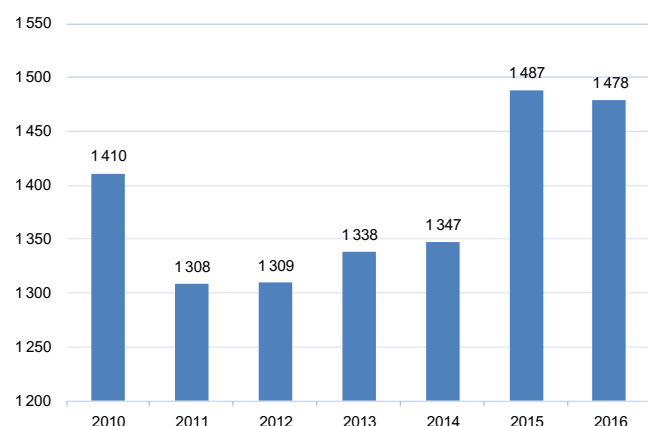
Základním zdrojem dat pro posouzení systému sběru a nakládání s odpady na území města Rajhrad jsou hlášení o produkci a nakládání s odpady ve městě Rajhrad, které se plní do databáze Informačního systému ISPOP a odtud po kontrole do informačního systému odpadového hospodářství ISOH, která shromažďuje primární údaje o produkci odpadů a způsobech nakládání s odpady v ČR, ohlašované na základě zákonné povinnosti evidence odpadů a dále hlášení EKO-KOM.

Celkové množství vyprodukovaného odpadu v časové řadě 2010 – 2016 je uvedeno níže v tabulce. Souhrnná tabulka uvádí přehled množství odpadu, jejichž původcem je město v jednotlivých letech. Celkově bylo v roce 2016 vyprodukováno 1.478 t odpadů, což v přepočtu na 1 obyvatele činí 397 kg odpadů za rok. Majoritní podíl na celkové produkci odpadů zaujímá směsný komunální odpad (SKO), v roce 2016 činila produkce SKO 815 t, na celkové produkci odpadů se podílel ca 55 %. Od roku 2015 skokově vzrostla produkce odpadu 170101 - Beton, což bylo způsobeno četnějšími stavebními úpravami ve městě.

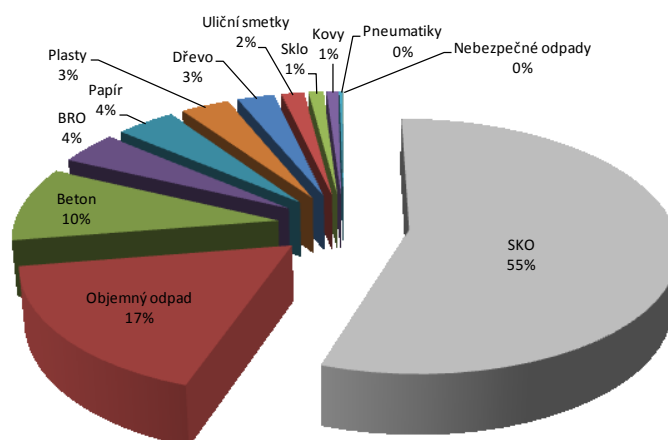
Tabulka: Celková produkce odpadů

Kód odpadu	Název druhu odpadu	Kat.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
130208	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	N	0,4	0,8	0,5	0,3			
150101	Papírové a lepenkové obaly	O		39,8	26,7	32,0	31,4	42,5	55,2
150102	Plastové obaly	O		25,6	27,4	31,7	30,2	34,2	50,2
150107	Skleněné obaly	O		13,8	20,3	22,2	23,6	24,3	15,3
150110	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	1,1				0,6	0,3	0,1
160103	Pneumatiky	O	2,2	3,6	3,0	4,0	2,4	2,9	3,5
160602	Nikl-kadmiové baterie a akumulátory	N	0,0						
170101	Beton	O	180,9			2,3	75,1	201,0	140,4
170102	Cihly	O		10,4					
200101	Papír a lepenka	O	4,0					0,6	6,5
200113	Rozpouštědla	N	0,0						
200126	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25	N				0,6	0,6	0,2	
200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N	1,0	2,5	2,4	2,1	1,0	0,3	0,1
200129	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N				0,0	0,0		
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	O					20,4	37,6	38,4
200140	Kovy	O	17,3	13,2	8,1	7,9	9,0	13,0	11,6
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O					11,6	37,6	61,7
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	26,0						
200301	Směsný komunální odpad	O	698,2	892,7	644,7	734,6	780,7	782,0	815,9
200303	Uliční smetky	O	26,0		5,1	21,3	22,8	17,5	23,5
200307	Objemný odpad	O	453,3	306,0	570,7	478,8	337,9	293,3	255,5
CELKEM:			1 410	1 308	1 309	1 338	1 347	1 487	1 478

Graf: Celková produkce KO v letech 2010 - 2016 (t)

Graf: Složení KO v roce 2016 (%)

2.6 Podpora předcházení vzniku odpadů na území města Rajhrad

Město v Rajhrad v minulém období organizovalo osvětové kampaně se zaměřením na:

- předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností;

Analytická část

- systémy separovaného sběru odpadů;
- využívání sběrného dvora;
- systémy sběru nebezpečných odpadů;
- možnost odložení stavebních odpadů ve sběrném dvoře, pokud toto je technicky možné;
- možnost bezplatného odložení nepoužitelných léčiv v lékárnách;
- systémy zpětného odběru olejů;
- systémy zpětného odběru baterií a akumulátorů;
- systémy zpětného odběru zářivek a výbojek;
- systémy zpětného odběru výrobků domácího chlazení;
- systémy zpětného odběru pneumatik;
- popularizaci domácího kompostování.
- osvětové programy pro děti – zapojení dětí do sběrových soutěží atp.

2.7Vyhodnocení systémů sběru a nakládání s vybranými skupinami odpadů

V následující kapitole jsou řešeny vybrané skupiny odpadů, které jsou významné z hlediska produkce nebo organizace nakládání s nimi nebo z hlediska vlastností. Hlavní skupiny odpadů jsou částečně vymezeny POH ČR a navrženou novelou zákona o odpadech. Jedná se o komunální odpady a jeho některé složky, biologicky rozložitelné odpady, obalové odpady, nebezpečné odpady, stavební odpady, výrobky v režimu zpětného odběru a další vybrané odpady.

Analyzovány jsou rovněž relevantní cíle pro POH města Rajhrad z POH JMK.

V posledních letech prošlo odpadové hospodářství města Rajhrad v návaznosti na odpadové hospodářství JMK a ČR značnými změnami až do současné úrovně, kdy se jedná o obecní systém OH, který celkově odpovídá stávajícím nárokům zákona o odpadech a evropských právních předpisů. Z hlediska dalšího směřování je nutné některé oblasti odpadového hospodářství v městě Rajhrad upravit v souladu s připravovanými změnami národní legislativy (zákon o odpadech, zákon o zpětném odběru) a přijatého POH ČR a dobudovat v souladu s posílením principu posunu k vyšším stupňům hierarchie nakládání s odpady (zejména oblast prevence vzniku odpadů, recyklace a využívání odpadů, včetně posílení energetického využívání odpadů).

Základní trend v OH města Rajhrad už stanovily už dřívější vyhlášky (a opatření města) a následně Vyhláška č. 1/2018, která definovala systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu na území města Rajhrad.

Zde je stanoveno, že občané jsou povinni třídít, shromažďovat a odkládat tyto vytříděné složky odpadu:

- a) Papír;
- b) Sklo;
- c) Plast, nápojové kartony;
- d) Objemný odpad;
- e) Železo;
- f) Nebezpečné složky KO.

2.7.1 Směsný komunální odpad

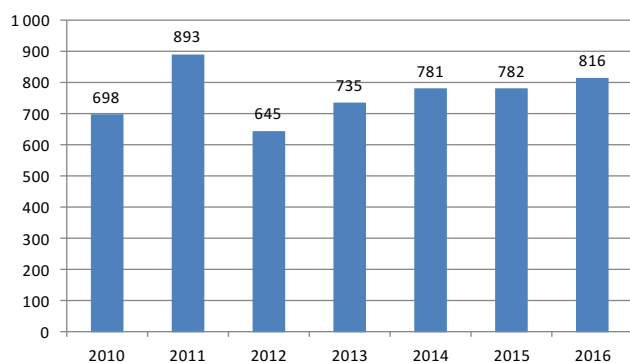
Hmotnostně nejvýznamnější složku KO představuje dlouhodobě směsný komunální odpad (SKO), který má katalogové číslo 20 03 01. Jedná se o odpad, který zůstane po vytrídění vhodných recyklovatelných odpadů, bioodpadů, nebezpečných složek KO apod. Směsný komunální odpad (SKO) je heterogenní směsí odpadů různých materiálů a vlastností. Povaha tohoto odpadu neumožňuje jeho materiálové využití bez specializované úpravy (např. drcení, mechanická či mechanicko-biologická úprava (MBÚ) a další) a žádné zařízení pro takovou úpravu nebylo v období 2009 - 2016 v Jihomoravském kraji instalováno.

Jak vyplývá z následující tabulky a grafů, produkce SKO ve městě Rajhrad nemá od roku 2012 významné meziroční odchylky. Přesto produkované množství SKO od občanů má stále velký potenciál pro navýšení množství materiálově využitelných druhů odpadů, které lze dále reálně vytrídit (papír, plasty, sklo, kovy, BRKO, BRO atd.).

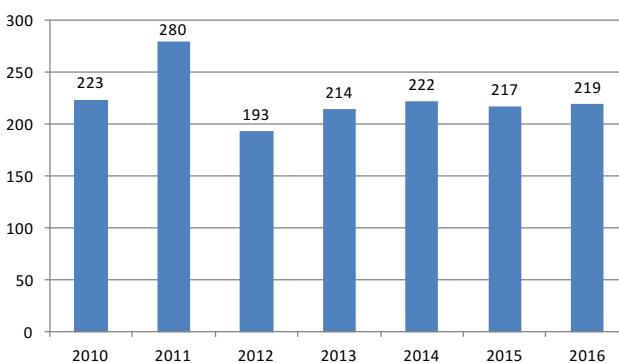
Tabulka: Produkce a nakládání s SKO ve městě Rajhrad v letech 2010 - 2016

Nakládání \ rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce [t]	698	893	645	735	781	782	816
Produkce [kg/obyv.]	223	280	193	214	222	217	219
Materiálové využití [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl materiálového využití [%]	0	0	0	0	0	0	0
Materiálové využití [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Energetické využití [t]	70	89	64	73	78	78	82
Podíl energetického využití [%]	9	9	9	9	9	9	9
Energetické využití [kg/obyv.]	20	25	17	19	20	20	20
Skládkování [t]	628	803	580	661	703	704	734
Podíl skládkování [%]	81	81	81	81	81	81	81
Skládkování [kg/obyv.]	181	226	157	174	180	176	178
Spalování [t]							
Podíl spalování [%]							
Spalování [kg/obyv.]							

Graf: Produkce a nakládání s SKO ve městě Rajhrad (t/rok)

Graf: Produkce SKO vztažena na občana (kg/rok)

Způsoby nakládání s SKO

Nakládání s SKO ve městě Rajhrad je zajišťováno společností FCC (100%). Sběr SKO je realizován prostřednictvím nádob o objemech 110 l, 120 l, 240 l a 1100 l, které jsou vyváženy v pravidelných intervalech. SKO je svážen společností FCC a ukládán buď na skládku FCC v Žabčicích (dojezdová vzdálenost ca 15 Km), případně energeticky využíván v zařízení ZEVO SAKO Brno (dojezdová vzdálenost ca 17 Km).

Analytická část

2.7.2 Biologicky rozložitelné komunální odpady (BRKO)

Za biologicky rozložitelné komunální odpady (BRKO) jsou považovány odpady druhů 20 01 01, 20 01 08; 20 01 10; 20 01 11; 20 01 38; 20 02 01; 20 03 01; 20 03 02 a 20 03 07 a jejich množství se vypočítá pomocí vynásobení příslušnými koeficienty biologicky rozložitelné složky (0,75 pro textilní odpady a odpad z tržišť, 0,48 pro směsný komunální odpad a 0,3 pro objemný odpad). Vzhledem k tomu, že nejvýznamnější složkou BRKO je SKO, který tvořil ca 70 % tohoto toku v roce 2016 (pro výpočet produkce BRKO je do váženého součtu tohoto toku započteno 48 % produkovaného SKO, což odpovídá obsahu jeho biologicky rozložitelné složky v SKO), je trend produkce a nakládání s BRKO v období 2009 - 2013 částečně podobný trendu u SKO.

Pro BRKO platí zákonná povinnost na odklon části BRKO od skládkování. Tato povinnost vychází z evropské rámcové směrnice o skládkách. Dosažení cíle pro rok 2020 je součástí závazné části POH JMK pro další období.

Oddělený sběr vhodných druhů BRKO a jejich následné využití je žádoucí i z pohledu zákonem stanoveného zákazu skládkování SKO, recyklovatelných a využitelných odpadů v roce 2024.

Tabulka: Produkce BRKO na území města Rajhrad

Kód odpadu	Název druhu odpadu	Kat.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Koef.
200101	Papír a lepenka	O	4	0	0	0	0	1	7	1,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0	0	0	0	12	38	62	1,00
200301	Směsný komunální odpad	O	698	893	645	735	781	782	816	0,48
200307	Objemný odpad	O	453	306	571	479	338	293	256	0,30
CELKEM :			1 156	1 199	1 215	1 213	1 130	1 113	1 140	
Potenciální množství BRKO v SKO			475	520	481	496	488	502	536	

Tabulka: Produkce a nakládání s BRKO ve městě Rajhrad v letech 2010–2016

Nakládání \ rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce [t]	475	520	481	496	488	502	536
Produkce [kg/obyv.]	152	163	144	145	139	139	144
Materiálové využití [t]	4	0	0	0	12	38	68
Podíl materiálového využití [%]	1	0	0	0	2	8	13
Materiálové využití [kg/obyv.]	1	0	0	0	3	11	18
Energetické využití [t]	34	43	31	35	37	38	39
Podíl energetického využití [%]	7	8	6	7	8	7	7
Energetické využití [kg/obyv.]	34	43	31	35	37	38	39
Skládkování [t]	438	477	450	461	439	426	429
Podíl skládkování [%]	92	92	94	93	90	85	80
Skládkování [kg/obyv.]	140	150	135	134	125	118	115
Spalování [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl spalování [%]	0	0	0	0	0	0	0
Spalování [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0

Biologicky rozložitelné komunální odpady (BRKO)

Biologicky rozložitelný komunální odpad - odpad ze zeleně, který vzniká občanům při údržbě zahrad a dalších ploch.

Od 1.1.2015 byla stanovena novelou zákona o odpadech povinnost pro obce odděleně soustřeďovat biologicky rozložitelný odpad a zajistit další nakládání s tímto odpadem. Následnou vyhláškou a výkladem byla povinnost specifikována na sběr minimálně BRKO rostlinného původu ((BRKORP) – kat.č. 20 02 01) v období od dubna do října kalendářního roku.

Většinu BRKO občané kompostují na vlastních pozemcích. Občané však mají možnost ukládat BRKO buď do nádob rozmístěných v určených lokalitách, nebo přímo na SSO. Dále je zaveden systém odvozu BRKO přímo „ode dveří“ občana (svoz nádob, určených pouze k ukládání BRKORP).

BRKO je svážen na kompostárnu FCC v Žabčicích.

2.7.3 Vytříděné složky komunálního odpadu (tříděný sběr skla, plastů a papíru, obalových odpadů a oděvů)

Za materiálově využitelné složky z tříděného sběru komunálních odpadů (dále jen MVO) jsou považovány ty odpady, u nichž lze v praxi zajistit oddělený způsob sběru a jejich následnou úpravu na druhotnou surovinu. Jedná se o papír, plasty, sklo, a textil

ze skupiny 20 Katalogu odpadů a papírové, plastové, skleněné, textilní a kompozitní obaly (tetrapack) z podskupiny 1501 Katalogu odpadů.

Tříděný odpad je shromažďován do barevně rozlišených sběrných nádob. Jedná se o sběrné nádoby na sklo bílé (bílé kontejnery) a barevné (zelené kontejnery), plasty a nápojové kartony (žluté kontejnery), papír (modré kontejnery) a textil (speciální kontejnery k tomu určené).

Tabulka: Rozmístění sběrných nádob na MVO ve městě Rajhrad

Umístění sběrných nádob na tříděný odpad		Sklo bílé	Sklo bar.	Papír	Plast	Oděvy	Bioodpad
č.	Barva kontejneru	Bílá	Zelená	Modrá	Žlutá	Spec.	Hnědá
1	Odbojářů/ 9. května	1	1	4	5		
2	Odbojářů/ Hospic	1	1	3	3		1
3	Vrázova/ škola	1	1	1	1		1
4	Dobrovského/bytovky	1	1	2	2		
5	Tovární/Městečko	1	2	4	4	2	1
6	Štefánikova/parkoviště (Tesco)	1		1	2		
7	Masarykova/benzínka		1	1	1		
8	Klášteří dvůr		1	1	1	1	
9	Klášteří dvůr			1	1		
10	Klášteří dvůr			2	2		
11	Palackého/ u mostu	1	1	2	2		2
12	Ostrůvek / u sladovní zdi	1	1	1	1		2
13	Benediktinská u čp. 102				1 (120l)		
14	Syrovická		1	2	2		3
Celkový počet kontejnerů		8	11	25	27+1	3	10
Frekvence svozu		1× za měs.	1× za měs.	každý týden	každý týden	dle potřeby	liché týdny T15 - T47
Svozový den		čtvrtek	čtvrtek	pondělí	pondělí		

Tabulka: Produkce MVO ve městě Rajhrad v období 2010 - 2016

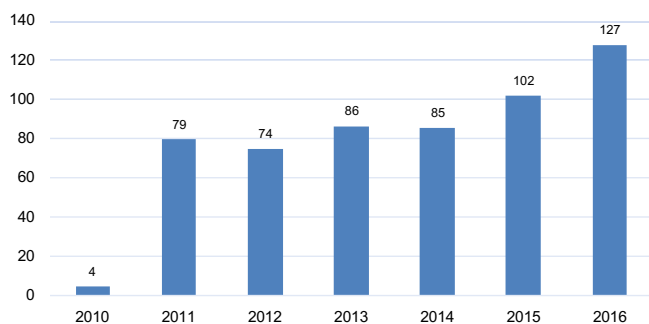
Kód odpadu	Název druhu odpadu	Kat.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
150101	Papírové a lepenkové obaly	O		39,8	26,7	32,0	31,4	42,5	55,2
150102	Plastové obaly	O		25,6	27,4	31,7	30,2	34,2	50,2
150107	Skleněné obaly	O		13,8	20,3	22,2	23,6	24,3	15,3
200101	Papír a lepenka	O	4,0					0,6	6,5
CELKEM :			4	79	74	86	85	102	127

Analytická část

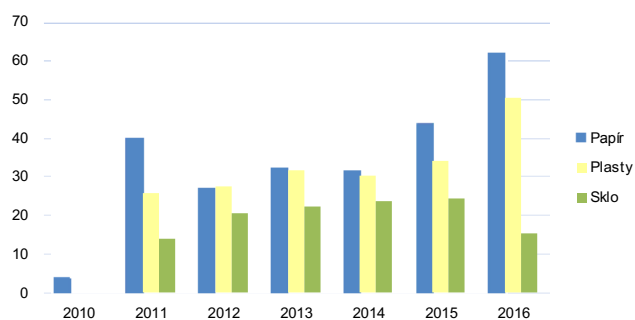
Tabulka: Produkce a nakládání s MVO ve městě Rajhrad v období 2010–2016

Nakládání \ rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce [t]	4	79	74	86	85	102	127
Produkce [kg/obyv.]	1	25	22	25	24	28	34
Materiálové využití [t]	2	51	52	59	60	69	80
Podíl materiálového využití [%]	52	65	70	69	70	68	63
Materiálové využití [kg/obyv.]	1	16	16	17	17	19	22
Energetické využití [t]	2	28	22	26	26	33	47
Podíl energetického využití [%]	48	35	30	31	30	32	37
Energetické využití [kg/obyv.]	2	28	22	26	26	33	47
Skládkování [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl skládkování [%]	0	0	0	0	0	0	0
Skládkování [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Spalování [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl spalování [%]	0	0	0	0	0	0	0
Spalování [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0

Graf: Vývoj celkové separace u komodit: papír, plasty a sklo (t)

Graf: Vývoj separace u komodit: papír, plasty a sklo (t) – detail

Analýza celkové míry separace ve městě Rajhrad

Na základě výše uvedených dat spolu se známou skladbou komunálních odpadů (analýza EKO-KOM) je v následující tabulce vypočtena současná míra separace KO na území města Rajhrad.

Skladba SKO v ČR (zdroj EKO-KOM)

[% hm.] látková (pod)skupina	ČR: vážený průměr		Průměr (tuny)	min.	max.
	V.PRŮMĚR	SM.ODCH.			
papír/lepenka	7,60%	1,30%	91	89,9	92,3
plasty	11,10%	2,60%	133	129,6	136,5
sklo	4,20%	1,80%	50	49,5	51,3
kovy	2,90%	0,80%	35	34,5	35,0
textil	2,90%	1,20%	35	34,4	35,2
minerální odpad	4,40%	2,80%	53	51,3	54,2
nebezpečný odpad	0,50%	0,20%	6	6,0	6,0
elektroodpad	0,70%	0,40%	8	8,4	8,4
bíodpad celkem	25,20%	8,50%	302	276,5	327,8
spalitelný odpad celkem	14,10%	3,80%	169	162,6	175,5
frakce < 40 mm	26,50%	6,60%	318	296,8	338,7
Produkce SKO 2016 (vyjma objemné odpady a uliční smetky)			1 199		

Cíle dle POH ČR/JmK/Rajhrad

Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, sklo, kov

Rok	Cíl
2017	46 % hmotnosti
2018	48 % hmotnosti
2020	50 % hmotnosti

Výpočet míry separace složek: papír, plasty, sklo a kovy
(bez výkupu druhotných surovin)

Potenciál separace	Množství v SKO	Separace	Celkem	Separace složek
papír/lepenka	91	62	153	40,4%
plasty	133	50	183	27,4%
sklo	50	15	66	23,4%
kovy	35	12	46	25,1%
textil	35	0	35	
minerální odpad	53	0	53	
nebezpečný odpad	6	0,2	6	
elektroodpad	8	0	8	
bíodpad celkem	302	62	364	
spalitelný odpad celkem	169	0	169	
frakce < 40 mm	318	0	318	
CELKEM	1 199	201	1 401	

SOUČET SLOŽEK*	309	139	448
SEPARACE**		30,99%	

* součet složek: papír, plasty, sklo, kovy

** celková separace složek: papír, plasty, sklo, kovy

V roce 2016 dosahovalo **vytřídění základních recyklovatelných složek SKO** dle metodiky EKO-KOM (papír, plasty, sklo) ca **31%** z celkové produkce posuzovaných KO. Je však nutné brát v úvahu, že do výsledku nejsou započteny sběrové akce typu „Soutěž s panem Popelou“ (<http://www.fcc-group.eu/cs/Ceska-republika/Pan-Popela/Soutez-s-panem-Popelou.html>), dále pak domácí kompostování, sběrný surovin, RE-USE akce atp. Po započtení všech těchto aktivit lze odhadovat míru **třídění odpadů** na území města Rajhrad v roce 2016 na ca **40%**.

Analytická část

2.7.4 Objemný odpad

Celková produkce odpadu objemného katalogového čísla 20 03 07 se postupně snižuje. V roce 2010 činila produkce tohoto odpadu 453 t, v roce 2016 už jen 256 t, což je pokles o ca 43%. I tak tvoří jednu z nejvýznamnějších položek z hlediska produkce odpadů obce (ca 17%). Vzhledem k tomu že je některými vlastnostmi velmi podobný SKO (výhřevnost, obsah BRKO) je nutno na něj pohlížet obdobným způsobem jako na SKO.

Objemný odpad byl sbírán odděleně prostřednictvím SSO a v rámci jednorázových akcí, přistavením kontejnerů na vytipovaná místa města (2x ročně).

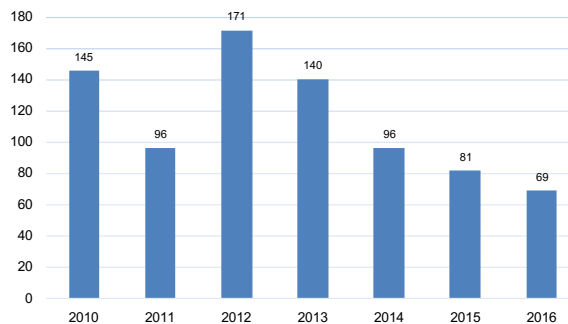
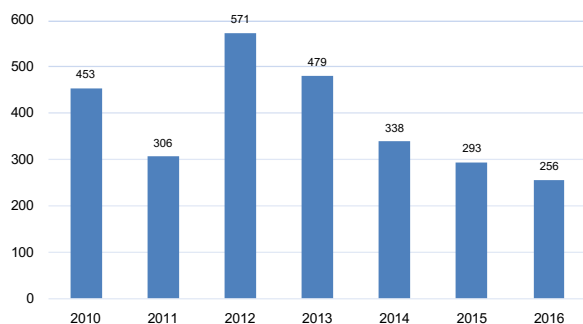
Objemný odpad je zatím převážně skládkován.

Tabulka: Produkce a nakládání s objemným odpadem ve městě Rajhrad v období 2010 - 2016.

Nakládání \ rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce [t]	453	306	571	479	338	293	256
Produkce [kg/obyv.]	145	96	171	140	96	81	69
Materiálové využití [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl materiálového využití [%]	0	0	0	0	0	0	0
Materiálové využití [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Energetické využití [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl energetického využití [%]	0	0	0	0	0	0	0
Energetické využití [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Skládkování [t]	453	306	571	479	338	293	256
Podíl skládkování [%]	100	100	100	100	100	100	100
Skládkování [kg/obyv.]	145	96	171	140	96	81	69
Spalování [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl spalování [%]	0	0	0	0	0	0	0
Spalování [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0

Graf: Produkce objemného odpadu ve městě Rajhrad (t/rok)

Graf: Produkce OO vztažena na občana (kg/rok)

2.7.5 Výrobky s ukončenou životností

Povinnosti a cíle pro výrobky s ukončenou životností stanovuje národní úroveň, respektive národní legislativa především na základě EU legislativy. Hlavními adresáty právní úpravy pro nastavení systému zpětného odběru a odděleného sběru výrobků s ukončenou životností jsou výrobci, respektive povinné osoby. Cíle jsou stanoveny podobně jako v případě obalů na celorepublikovou úroveň. Nelze je tedy hodnotit na úrovni města.

Ostatní osoby/subjekty zákonná úprava prakticky nezavazuje k účasti na systému zpětného odběru (kromě povinnosti konečných uživatelů předat pouze na určená místa) nebo odděleného sběru. Participace se převážně odvíjí od dostatečného informování konečných uživatelů, rozsahu motivačních nástrojů daným systémem výrobce/akreditovaných osob a rozvinutou sítí sběru (zpětného odběru).

Sběrnou síť si jednotlivé kolektivní systémy tvoří samy. Nově musí být povinně sběrná místa ve všech obcích a městských částech s více než 2 000 obyvateli.

Vzhledem k tomu, že převážná část výrobků s ukončenou životností podléhá zpětnému odběru, nejsou tyto výrobky považovány za odpad, avšak po jejich předání oprávněné osobě k využití či odstranění se stávají odpadem. Podle katalogu odpadů jde o druhy odpadů s čísly 16 02 11; 16 02 12; 16 02 13; 16 02 14; 16 02 15; 16 02 16; 20 01 23; 20 01 35; 20 01 36 a 20 01 21.

Mezi odpady z elektrických a elektronických zařízení (OEEZ, elektroodpady) patří zejména odpady ze zařízení, jejichž funkce závisí na elektrickém proudu nebo na elektromagnetickém poli nebo zařízení k výrobě, přenosu a měření proudu které je určeno pro použití při napětí nepřesahujícím 1000 V pro střídavý proud a 1500 V pro stejnosměrný proud. Jde tedy o příslušné odpady skupin 16 a 20 vyjma baterií a akumulátorů.

OEEZ pocházející z domácností podléhají zpětnému odběru, který různou formou (odevzdáním použitých spotřebičů na sběrných dvorech obcí, v místě prodeje nebo do speciálních kontejnerů) organizují a spolufinancují kolektivní systémy. V současné době provozuje kolektivní systém OEEZ několik společností (např. ELEKTROWIN, ASEKOL, EKOLAMP, REMA, RETELA, OFO recycling a další). Město Rajhrad má v současné době podepsanu smlouvu se společností ELEKTROWIN.

Množství OEEZ předaných v rámci zpětného odběru není v databázi ISOH uvedeno. Analýza produkce a nakládání s OEEZ tak záleží na poskytnutí dat od provozovatelů kolektivních systémů.

Město Rajhrad využívá přeneseně přes smluvní společnost FCC systém zpětného odběru společnosti Elektrowin, a.s. v rámci sběrného dvora.

2.7.6 Baterie a akumulátory

Tato komodita je rozdělena do tří skupin: přenosné baterie a akumulátory, průmyslové baterie a akumulátory (olověné a nikl-kadmiové) a automobilové baterie.

Zpětný odběr přenosných baterií a akumulátorů je ve městě Rajhrad přeneseně zajišťován kolektivním systémem Elektrowin, a.s..

Sběrná místa jsou vytvořena jak u posledních prodejců (např. prodejny potravin), ve veřejných budovách (městské a obecní úřady), školách a na sběrném dvoře.

Analytická část

2.7.7 Nebezpečné odpady

Nebezpečné odpady tvoří pouze malou část z celkové produkce odpadů města, přesto právě jim musí být věnována zvláštní pozornost. Jejich nebezpečnost nejen pro životní prostředí, ale i přímo pro člověka, který s nimi nevhodně manipuluje, může být obrovská. Obecné povinnosti obce pro nakládání s těmito odpady stanovuje v §17 zákona o odpadech. Obec je povinna v souladu se zvláštními předpisy určit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat komunální odpad, který produkují, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky komunálních odpadů (např. zbytky barev a spotřební chemikálie, zářivky, rozpouštědla). Povinnost zajištění míst k odkládání nebezpečných složek komunálního odpadu obec splní určením místa k soustředování nebezpečných složek komunálního odpadu ve stanovených termínech, minimálně však dvakrát ročně, a dále zajištěním odvozu oprávněnou osobou. Obec může tento systém v případě potřeby doplnit pravidelným mobilním svozem oprávněnou osobou.

Z dlouhodobého hlediska je produkce nebezpečných odpadů minimální a od roku 2015 produkce nepřesáhla 1 tunu za kalendářní rok.

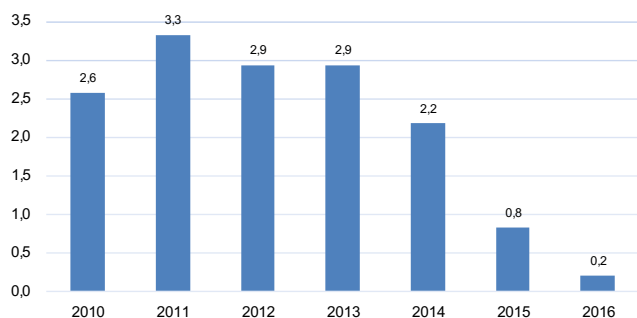
Nebezpečný odpad se výhradně odkládá na sběrném dvoře odpadů (SDO).

Snižování měrné produkce NO převážně v letech 2015 až 2016 je patrné z následující tabulky a grafů.

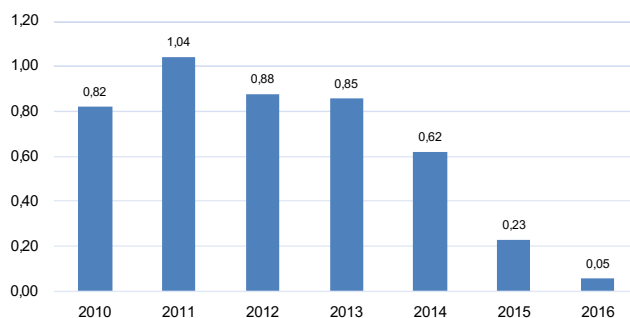
Tabulka: Produkce a nakládání s nebezpečným odpadem ve městě Rajhrad v období 2010–2016

Nakládání \ rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce [t]	2,56	3,31	2,92	2,93	2,17	0,82	0,20
Produkce [kg/obyv.]	0,82	1,04	0,88	0,85	0,62	0,23	0,05
Materiálové využití [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl materiálového využití [%]	0	0	0	0	0	0	0
Materiálové využití [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Energetické využití [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl energetického využití [%]	0	0	0	0	0	0	0
Energetické využití [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Skládkování [t]	0	0	0	0	0	0	0
Podíl skládkování [%]	0	0	0	0	0	0	0
Skládkování [kg/obyv.]	0	0	0	0	0	0	0
Spalování [t]	0	0,236	0,43	0	0,43	0,21	0,20
Podíl spalování [%]	100	100	100	100	100	100	100
Spalování [kg/obyv.]	0	0,051	0,092	0,000	0,090	0,044	0,053

Graf: Produkce NO ve městě Rajhrad (t/rok)

Graf: Produkce NO vztahena na občana (kg/rok)

2.8 Posouzení nezbytných změn a doplnění systému sběru a nakládání s komunálními odpady

Do roku 2020 bude, podle požadavků Závazné části POH kraje, která je v souladu se Závaznou částí Plánu odpadového hospodářství České republiky, třeba na území města dále zvyšovat přípravu k opětovnému použití a recyklaci zejména u papíru, plastů, skla a kovů.

V rámci plnění cíle ze závazné části pro směsný komunální odpad a zákonné povinnosti k roku 2024 - zákaz skládkování - bude nutno řešit nakládání a využití SKO, který nebude možno skládkovat, v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. Pro zajištění plnění cíle pro omezování skládkování BRKO na rok 2020 - 35 % BRKO uloženého na skládky v roce 1995 – bude nezbytné odklonit od skládkování další BRKO, který je v současné době skládkován. Město Rajhrad musí věnovat zvýšenou pozornost zajištění odklonu zejména směsného komunálního odpadu a objemného odpadu do jejich skládkování k jejich energetickému využití. Jak již bylo uvedeno výše, upřednostnit vyřídění materiálově využitelných složek a v neposlední řadě předcházení vzniku odpadů.

S ohledem na postupný požadovaný nárůst úrovně sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení od roku 2016 do roku 2021 je zřejmé, že kolektivní systémy budou muset meziročně zvýšit úroveň sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.

Pro podporu plnění cíle POH ČR pro úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů pro rok 2018 bude nutno na území města zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů. V oblasti technické vybavenosti města bude nutné řešit využívání směsných komunálních odpadů a biologicky rozložitelných odpadů.

Město Rajhrad v minulém období čerpalo dotace na tyto projekty:

- „Nakládání s bioodpady ve městě Rajhrad“, 52. Výzva OPŽP 2007 – 2014, kde v rámci projektu město Rajhrad nakoupilo a umístilo do domácností občanů na území města Rajhrad kompostéry a takto předchází produkci biologicky rozložitelného odpadu ve městě,
- „Intenzifikace systému odděleného shromažďování odpadů Rajhrad“, kde bylo záměrem projektu doplnění sběrné sítě s rozšířením kapacity systému sběru (posílení sběru vytvořením sběrné sítě nádob na tříděný komunální odpad – papír a plasty provozované v systému „od prahu domu“ ve spádové oblasti.

Město Rajhrad by mohlo v dalších letech průběžně optimalizovat stávající sběrný dvůr. Vzhledem však k tomu, že nelze sběrný dvůr rozšířit, a tím ho ve svém důsledku zkapacitnit, je pouze možné obměňovat nádoby a kontejnery v něm umístěné, popř. obnovovat stávající technické zabezpečení sběrného dvora.

Nadále bude udržován a popř. zefektivňován systém sběru vyříděných komunálních odpadů, zejména papír, plast a BRKORP, tak jak je systém nastaven, tzn. odvoz těchto komodit od domu občana.

3 Závazná část

Závazná část POH Města Rajhrad obsahuje v souladu se zákonem 185/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, opatření pro předcházení vzniku odpadů v souladu s Plánem odpadového hospodářství Jihomoravského kraje (POH JMK) a stanoví cíle a opatření k jejich dosažení v rámci systému nakládání s odpady města Rajhrad a soustavu indikátorů k hodnocení plnění cílů POH Rajhrad pro:

- a) nakládání s komunálními odpady, zejména směsným komunálním odpadem a biologicky rozložitelnými komunálními odpady,
- b) nakládání s obalovými odpady,
- c) nebezpečnými komunálními odpady,
- d) nakládání se stavebními odpady, pokud město Rajhrad stanovilo obecní systém nakládání se stavebním odpadem,
- e) nakládání s výrobky s ukončenou životností a vybranými odpady podle části čtvrté zákona o odpadech v případě, že provozuje místo zpětného odběru v rámci spolupráce s povinnými osobami,
- f) přípravu na opětovné použití, recyklaci, využívání a odstraňování komunálních odpadů minimalizující nepříznivý dopad na životní prostředí,
- g) snižování množství odpadů ukládaných na skládky, zejména biologicky rozložitelných odpadů,
- h) snižování podílu biologicky rozložitelné složky ve směsném komunálním odpadu.

Závazná část POH Rajhrad je závazným podkladem pro činnost Města Rajhrad v OH a pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných odborů městského úřadu města Rajhrad v oblasti odpadového hospodářství. Závazná část reflektuje Strategii a vytyčené priority rozvoje odpadového hospodářství ČR v POH ČR a POH JMK, jejich cíle, zásady, opatření a příslušné indikátory pro období 2015 - 2025, které zohledňují politiku životního prostředí ČR, evropské závazky ČR a potřeby současného odpadového hospodářství v městě Rajhrad a JMK. Závazná část POH Rajhrad je založena na principu dodržování hierarchie nakládání s odpady.

Strategické cíle odpadového hospodářství ČR na období 2015 - 2024 vytyčené v POH ČR a strategické cíle POH JMK a města Rajhrad vytyčené na období 2016 - 2025 jsou:

- 1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce komunálních odpadů.**
- 2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku komunálních odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.**
- 3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.**
- 4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.**

3.1 Cíle a opatření pro nakládání s vybranými druhy odpadů

3.1.1 Nakládání s komunálními odpady, zejména směsným komunálním odpadem a biologicky rozložitelnými komunálními odpady

3.1.1.1 Komunální odpady

Za účelem splnění cílů POH JMK a ČR je nezbytné v městě Rajhrad plnit pro komunální odpady (KO) následující cíle a opatření:

Cíle:

- Nadále podporovat zavedený tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.
- Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto odpady podobné odpadům z domácností.

Způsob sledování cílů bude stanoven v souladu s platnými právními předpisy ČR². Následující tabulka vymezuje procentuální vývoj zvyšování příslušné hmotnosti postupně pro roky 2017, 2018 a 2020.

Tabulka: Stanovení postupných hodnot vyříděných složek KO pro určené roky (v %)

Rok	Cíl
2017	46 % hmotnosti
2018	48 % hmotnosti
2020	50 % hmotnosti

Zásady:

- Zachovat, podporovat a rozvíjet samostatný komoditní sběr (papír, plasty, sklo, kovy, nápojové kartony) s ohledem na cíle stanovené pro jednotlivé materiály a s ohledem na vyšší kvalitu takto sbíraných odpadů.
- Zachovat a rozvíjet dostupnost odděleného sběru využitelných odpadů ve městě Rajhrad.
- Ve městě Rajhrad povinně zajistit (dále rozvíjet) oddělený (tříděný) sběr využitelných složek komunálních odpadů, minimálně papíru, plastů, skla a kovů.
- Systém sběru komunálních odpadů ve městě Rajhrad stanoví město s ohledem na požadavky a dostupnost technologického zpracování odpadů. Přitom systém sběru stanoví v samostatné působnosti města Rajhrad obecně závaznou vyhláškou.
- Rozsah a způsob odděleného sběru složek komunálních odpadů ve městě Rajhrad stanoví s ohledem na technické, environmentální, ekonomické a regionální možnosti a s ohledem na podmínky dalšího zpracování odpadů, přičemž oddělený sběr musí být dostatečný pro zajištění cílů POH JMK pro komunální odpady.
- Město Rajhrad je povinno dodržovat hierarchii nakládání s odpady, tedy především přednostně nabízet odpady k recyklaci, poté k jinému využití, a pouze v případě, že odpady není možné využít, předávat je k odstranění. Od této hierarchie nakládání s odpady je možné se odchýlit jen v odůvodněných případech, a to v souladu s platnou legislativou a nedojde-li tím k ohrožení nebo poškození životního prostředí nebo lidského zdraví a postupuje-li se v souladu s POH ČR a JMK.
- Upřednostňovat environmentálně přínosné, ekonomicky a sociálně únosné technologie zpracování komunálních odpadů.
- Akceptovat zachování a rozvíjení spoluúčasti a spolupráce s producenty obalů a dalšími výrobci na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití příslušných složek komunálních odpadů podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“.
- Před změnou systému sběru a nakládání s komunálními odpady vždy provést důkladnou analýzu dosavadního stavu se zahrnutím environmentálních, ekonomických, sociálních hledisek a analýzu podrobit široké diskusi všech dotčených subjektů.
- Úpravu směsného komunálního odpadu tříděním lze podporovat jako doplňkovou technologii úpravy odpadů před jejich dalším materiálovým a energetickým využitím. Tato úprava nenahrazuje oddělený sběr využitelných složek komunálních odpadů.

Opatření:

- Dodržovat legislativně zakotvené povinnosti a podmínky tříděného sběru komunálních odpadů.
- Důsledně kontrolovat zajištění tříděného sběru využitelných složek komunálních odpadů, minimálně pro papír, plasty, sklo a kovy.
- Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- Zabezpečit přípravu na opětovné použití, recyklaci, využívání a odstraňování komunálních odpadů minimalizující nepříznivý dopad na životní prostředí.
- Průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s komunálními odpady ve městě Rajhrad a jeho kapacitní možnosti a navrhnout opatření k jeho zlepšení.

² Implementace Rozhodnutí Komise 2011/753/EU ze dne 18. listopadu 2011, kterým se zavádí pravidla a metody výpočtu pro ověření dodržování cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES v národní legislativě.

- f) Zařazovat tříděný odpad, získaný v rámci odděleného sběru ve městě Rajhrad jako komunální odpad (s obsahem obalové složky), tj. jako skupinu 20 Katalogu odpadů.
- g) Důsledně dodržovat legislativně vymezené podmínky, za kterých může dojít k odchýlení se od hierarchie nakládání s odpady. Tyto podmínky by měly sledovat zejména ochranu životního prostředí a lidského zdraví, zohledňovat celkový životní cyklus odpadů a jeho dopad na životní prostředí, technickou proveditelnost, hospodářskou udržitelnost a možné sociální dopady.
- h) Na úrovni města informovat 1x za rok občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru komunálních odpadů, využití a odstranění komunálních odpadů a o nakládání s dalšími odpady v rámci obecního systému. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálních odpadů. Minimálně 1x za rok zveřejnit kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.

3.1.1.2 Směsný komunální odpad

Směsný komunální odpad (SKO) je odpad zařazený dle Katalogu odpadů pod kód 200301. Pro účely stanovení cíle jde o zbytkový odpad po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů, které budou dále přednostně využity.

Za účelem splnění cílů POH v JMK je třeba respektovat následující cíl a opatření:

Cíl:

- a) **Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů), zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.**

Zásady:

- a) Významně omezit skládkování směsného komunálního odpadu.
- b) Snižovat produkci směsného komunálního odpadu rozšířením a optimalizací odděleného sběru využitelných složek komunálních odpadů, včetně biologicky rozložitelných odpadů.

Opatření:

- a) Podporovat energetické využívání SKO v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spolu spalováním za dodržování platné legislativy.
- b) Dodržovat legislativně stanovený zákaz skládkování SKO, recyklovatelných a využitelných odpadů od roku 2024.
- c) Průběžně sledovat stav úpravy poplatku za skládkování využitelných komunálních odpadů a podporovat úsilí, aby jeho výše znevýhodňovala skládkování těch druhů odpadů, které bude od roku 2024 zakázáno skládkovat, v souladu s hierarchií nakládání s odpady, včetně směsného komunálního odpadu, a to i s ohledem na přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám, jako jsou legislativa EU, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí a podobně při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a s ohledem na sociální únosnost pro občany.
- d) V adekvátní míře energeticky využívat SKO v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spolu spalováním za dodržování platné legislativy.
- e) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání se SKO na městské úrovni.

3.1.1.3 Živnostenské odpady

Za účelem ekonomicky vyrovnaného nakládání s komunálními odpady ve městě Rajhrad a za účelem zajištění plnění požadavku POH ČR a JMK, a zejména evropské rámcové směrnice o odpadech pro tříděný sběr minimálně odpadů z papíru, plastů, skla a kovů a recyklačního cíle směrnice o odpadech, a pokud bude zákon o odpadech tuto povinnost stanovovat, je třeba přijmout a dodržovat v souladu s POH ČR a JMK následující:

Zásady:

- a) V rámci možností a strategie města poskytnout původcům živnostenských odpadů, tj. právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání produkujícím komunální odpad na území města Rajhrad (živnostníci, subjekty z neprůmyslové výrobní sféry, administrativy, ze služeb a obchodu) možnost zapojit se do systému nakládání s komunálními odpady ve městě Rajhrad, (pokud do budoucna bude mít město Rajhrad zavedený systém nakládání s komunálními odpady se zahrnutím živnostenských odpadů).
- b) Ve městě Rajhrad stanovit v rámci systému nakládání s komunálními odpady také systém nakládání s komunálními odpady, které produkují právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání zapojené do obecního systému nakládání s komunálními odpady. Stanovit způsob sběru jednotlivých druhů odpadů, minimálně však oddělený sběr papíru, plastů, skla, kovů, biologicky rozložitelného odpadu a směsného komunálního odpadu, které produkují právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání zapojené do obecního systému nakládání s komunálními odpady.
- c) Zpoplatnit zapojení podnikajících právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání do obecního systému nakládání s komunálními odpady.
- d) Při nakládání s komunálními odpady od zapojených právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání uplatňovat zásady pro nakládání s komunálními odpady v souladu s hierarchií pro nakládání s odpady.

Opatření:

- a) Dodržovat legislativní zakotvení možnosti zapojení právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání do obecního systému nakládání s komunálními odpady.
- b) Průběžně vyhodnocovat systémy města Rajhrad pro nakládání s komunálními odpady v souvislosti s možností zapojit do obecního systému nakládání s komunálními odpady právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání s komunálními odpady, které produkují.
- c) Na úrovni města Rajhrad umožnit nastavení kritérií, například maximální limit produkce komunálních odpadů, při jejichž splnění se budou moci právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání zapojit do obecního systému nakládání s komunálními odpady v obci s komunálními odpady, které produkují.
- d) Průběžně vyhodnocovat kritéria uvedená v části c) tohoto odstavce a doporučovat jejich úpravu dle aktuálních podmínek ve městě Rajhrad.
- e) Akceptovat rozšíření kontrolní pravomoci obcí, zejména o sankce vůči právnickým osobám a fyzickým osobám neoprávněně využívajícím obecní systém nakládání s komunálními odpady.
- f) Akceptovat legislativu umožňující spolupráci obcí s živnostenskými úřady s ohledem na zlepšení možností kontroly právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání podnikajících na území dané obce.
- g) Na úrovni města Rajhrad vhodnou formou informovat alespoň jednou ročně právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání a účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru odpadů a o nakládání s nimi.

3.1.1.4 Biologicky rozložitelný komunální odpad

Za účelem splnění cílů POH ČR a POH JMK, zákona o odpadech a směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů omezit množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky a dosáhnout následující cíl a dodržet opatření:

Cíl:

- a) **Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyrobených v roce 1995.**

Zásady:

- a) Ve městě Rajhrad povinně stanovit systém odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a nakládání s nimi, minimálně pro biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu.
- b) Podporovat a rozvíjet systém sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů.
- c) Podporovat maximální využívání biologicky rozložitelných odpadů a produktů z jejich zpracování.
- d) Podporovat budování a rozvoj infrastruktury nutné k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů.

Opatření:

- a) Podpořit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, odděleného sběru a nakládání s BRKO na území města Rajhrad, a to minimálně pro biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu, dále určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce odděleně odkládat biologicky rozložitelné odpady, minimálně biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu.
- b) Důsledně kontrolovat zajištění odděleného sběru BRKO.
- c) Pro jednotlivé skupiny BRKO akceptovat stanovení jejich vlastností a požadavky na sběr a nakládání s nimi.
- d) Snižovat množství BRKO ukládaných na skládky.
- e) Snižovat podíl biologicky rozložitelné složky ve směsném komunálním odpadu
- f) Požadovat dodržování legislativně stanovené povinnosti fyzických osob a původců napojení na systém města Rajhrad, BRKO odděleně shromažďovat, třídit a předávat k využití podle systému stanoveného obcí, pokud odpady sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
- g) Systém shromažďování, odděleného sběru a nakládání s BRKO na území města Rajhrad bude vycházet z technických možností a způsobů využití BRKO v obci v návaznosti na nakládání s komunálními odpady dostupné kompostárně. Přičemž energetické využití biologicky rozložitelné složky obsažené ve SKO nenahrazují povinnost města zavést systém odděleného sběru BRKO a jejich následné využití.
- h) Na úrovni města informovat alespoň jednou ročně občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru BRKO a o nakládání s nimi. Současně s tím také informovat občany o možnostech prevence a minimalizace vzniku BRKO. Minimálně jednou ročně zveřejňovat kvantifikované výsledky odpadového hospodářství města Rajhrad.
- i) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, a městské kompostování biologicky rozložitelných odpadů u fyzických osob.
- j) Akceptovat stanovení minimálních požadavků na technologie pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů a na vlastnosti výstupních produktů za účelem dosažení vysokého využití produktů a splnění všech nároků na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
- k) Podporovat využití kompostů vyrobených z biologicky rozložitelných komunálních odpadů, tj. biologických odpadů získaných z odděleného sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů, k aplikaci do půdy u městské zeleně.
- l) Podporovat energetické využití biologicky rozložitelných odpadů obsažených ve směsném komunálním odpadu, který je obecně s ohledem na heterogenitu materiálu a koncentraci rizikových látek a prvků nevhodný pro přímé kompostování, jejich zpracování v bioplynových stanicích nebo zpracování jinými biologickými metodami.

Závazná část

3.1.1.5 Obaly a obalové odpady

Za účelem splnění recyklačního cíle POH ČR a JMK je třeba zavést ve městě Rajhrad ve spolupráci s AOS EKO-KOM v odděleném sběru obalů a odpadových obalů: Papírových a lepenkových; Skleněných; Plastových; Kovových; Dřevěných; Prodejních, kde je město Rajhrad ze zákona o odpadech povinnou osobou pro oddělený sběr těchto komodit. V souladu s plněním zákona o obalech je třeba, aby město Rajhrad podpořilo dosažení následujících strukturovaných cílů POH ČR a JMK:

Cíle:

- a) Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2020.**
- b) Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2020.**
- c) Zvýšit recyklaci plastových obalů na úroveň 50 % do roku 2020.**
- d) Zvýšit recyklaci kovových obalů na úroveň 55 % do roku 2020.**
- e) Dosáhnout 55 % celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.**
- f) Dosáhnout 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.**

Je třeba zaměřit se na dosažení výše uvedených cílů, které mají za povinnost plnit povinné osoby dle zákona o obalech, přičemž město Rajhrad realizuje následující opatření s povinností odděleného sběru obalových odpadů dle zákona o odpadech.

Opatření:

- a) Zachovat a rozvíjet stávající integrovaný systém třídění komunálních odpadů, včetně jejich obalové složky a podporovat další rozvoj tohoto systému.
- b) Dodržovat legislativní podmínky tříděného sběru.
- c) Podporovat nakládání s obalovými odpady dle hierarchie nakládání s odpady.
- d) Důsledně kontrolovat zajištění tříděného sběru ve městě Rajhrad pro využitelné složky komunálních odpadů, minimálně komodit: papír, plasty, sklo a kovy.
- e) Stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování a odděleného sběru minimálně komodit: papír, plasty, sklo a kovy a povinnost obcí určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce odkládat papír, který produkuje jako odpad.
- f) Požadovat dodržování legislativně stanovené povinnosti fyzických osob a původců napojených na systém obce, papír, plasty, sklo a kovy odděleně shromažďovat, třídit a předávat k využití podle systému stanoveného městem, pokud odpad sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
- g) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- h) Průběžně vyhodnocovat nakládání s obaly v rámci systému obce k nakládání s komunálními odpady, kapacitní možnosti systémů a podporovat opatření k jejich zlepšení.

3.1.1.6 Nakládání s nebezpečnými komunálními odpady

Za účelem minimalizace nepříznivých účinků vzniku nebezpečných komunálních odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí ve městě Rajhrad v souladu s POH JMK je třeba zabezpečit následující cíle a opatření:

Cíle:

- a) **Snižovat měrnou produkci nebezpečných komunálních odpadů.**
- b) **Podporovat zvyšování podílu využitých nebezpečných komunálních odpadů.**
- c) **Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými komunálními odpady na lidské zdraví a životní prostředí.**

Zásady:

- a) Nakládat s nebezpečnými odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
- b) Podporovat technologie pro recyklaci a využití nebezpečných odpadů a technologie pro snižování nebezpečných vlastností odpadů.
- c) Důsledně kontrolovat, zda odpad, který úpravou pozbyl nebezpečné vlastnosti, skutečně tyto vlastnosti nevykazuje.
- d) Nevyužívat nebezpečné odpady a nebezpečný odpad, který přestal být odpadem, na povrchu terénu. Nevyužívat nebezpečné odpady, resp. nebezpečné odpady, které přestaly být nebezpečnými odpady, na povrchu krajinného terénu.
- e) Snižovat množství nebezpečných odpadů ve směsném komunálním odpadu.

Opatření:

- a) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s nebezpečnými komunálními odpady na městské úrovni.
- b) Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných komunálních odpadů.
- c) Ve spolupráci s příslušnými orgány provádět účinnou osvětu o vlivu nebezpečných vlastností odpadů na zdraví člověka a životní prostředí včetně vytvoření metodik.
- d) Podporovat bezpečné odstranění starých ekologických zátěží.
- e) Dodržovat legislativní stanovení požadavků na osobu odebírající vzorky nebezpečných odpadů určené ke zkouškám k prokázání vlastností odpadu.

3.1.1.7 Nakládání se stavebními a demoličními odpady

Za účelem splnění recyklačního cíle POH ČR a JMK a přiblížení se „oběhovému hospodářství“ je třeba zabezpečit ve městě Rajhrad v souladu s POH ČR a JMK následující cíl, zásady a opatření:

Cíl:

Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů pro jejich materiálové využití. A to včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou týkající se stavebního a demoličního odpadu v kategorii ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů³ pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).

Zásady:

- a) Regulovat vznik stavebních a demoličních odpadů a nakládání s nimi s ohledem na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
- b) Maximálně využívat upravené stavební a demoliční odpady a recykláty ze stavebních a demoličních odpadů.

Opatření:

- a) Důsledně dodržovat legislativně stanovené podmínky pro řízení vzniku stavebních a demoličních odpadů a pro nakládání s nimi, a tím minimalizovat nebezpečné složky a vlastnosti, přednostně zabezpečit využívání stavebních a demoličních odpadů a jejich recyklaci a zajišťovat vysokou kvalitu následného recyklátu.
- b) Řídit se legislativou EU v oblasti „konce odpadu“ a, pokud nebude zpracován příslušný legislativní dokument na úrovni EU, dodržovat dokument vypracovaný MŽP, který přesně stanoví přechod recyklovaného stavebního a demoličního odpadu na výrobek.
- c) Akceptovat zavedení norem pro jakost recyklátů ze stavebních a demoličních odpadů.
- d) Zajistit povinné používání recyklátů splňujících požadované stavební normy, jako náhrady za přírodní zdroje, v rámci stavební činnosti financované z veřejných zdrojů, pokud je to technicky a ekonomicky možné.
- e) Zamezit využívání neupravených stavebních a demoličních odpadů s výjimkou výkopových zemin a hlušin bez nebezpečných vlastností.
- f) Důsledně dodržovat legislativní vymezení rozsahu druhů stavebních a demoličních odpadů vhodných k využití na povrchu terénu.
- g) Dodržovat zásady stanovené v dokumentu pro nakládání s odpady, které se v budoucnu v komoditě stavební odpady budou vyskytovat – plastová okna, izolační materiály ze zateplení budov a podobně, a to s cílem jejich maximálního využití.

3.1.1.8 Nakládání s výrobky s ukončenou životností s režimem zpětného odběru

Při stanovení cílů a opatření POH Rajhrad vychází z odpovědnosti výrobců vybraných výrobků stanovených v zákoně o odpadech v souladu s principem „znečišťovatel platí“ zahrnující finanční odpovědnost za odpad z výrobků s ukončenou životností, zajištění zpětného odběru výrobků a environmentálně šetrného nakládání s odpady z výrobků, a to v souladu s právem Evropské unie. Pro splnění cílů a požadavků příslušných směrnic o výrobcích s ukončenou životností a pro přiblížení České republiky „recyklační společnosti“, za účelem zlepšení nakládání s dále uvedenými skupinami odpadů a minimalizace jejich nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí jsou v dalším stanoveny cíle a opatření pro následující skupiny výrobků na konci jejich životnosti.

³ Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů).

3.1.1.9 Odpadní elektrozařízení pocházející z domácností

Povinnosti ve vztahu k odpadním elektrozařízením jsou zákonem stanoveny především povinným osobám. Za účelem splnění cílů nové směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních v souladu s plněním zákona o odpadech (resp. připravovaném zákonu o zpětném odběru) je třeba zabezpečit a dosáhnout ve městě Rajhrad následující cíl POH ČR a JMK:

Cíl:**a) Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.**

Od roku 2017 je třeba dosáhnout úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení na jednoho občana za kalendářní rok v hodnotě větší než 5,5 kg/obyv.

V letech 2017 - 2021 dosáhnout minimálních úrovní sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení ve spolupráci s povinnými osobami ze zákona o odpadech (resp. připravovaném zákonu o zpětném odběru).

Tabulka: Cíle pro tříděný sběr odpadních elektrických a elektronických zařízení (%)

Cíle	Tříděný sběr*
Cíl pro rok 2017	> 45 %
Cíl pro rok 2018	> 50 %
Cíl pro rok 2019	> 55 %
Cíl pro rok 2020	> 60 %
Cíl pro rok 2021 (do 14. srpna 2021)	65 % (85 % produkovaného)

*Pozn.: Indikátor - Minimální úroveň tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení stanovená jako procentuální hmotnostní podíl množství odpadních elektrických a elektronických zařízení sebraných tříděným sběrem v daném kalendářním roce k průměrné roční hmotnosti elektrických a elektronických zařízení uvedených na trh v ČR v předchozích třech kalendářních letech (v %).

Opatření:

- Dodržovat legislativní nastavení funkčního systému zpětného odběru odpadních elektrických a elektronických zařízení v návaznosti na nový zákon o zpětném odběru.
- Podporovat spolupráci povinných osob v rámci celého systému zpětného odběru, například dostupnost sběrné sítě pro spotřebitele nebo realizaci osvětových a informačních kampaní s cílem zvýšení množství odděleně sebraného elektrozařízení.
- Dodržovat legislativní nastavení povinností a odpovědností jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru v intencích zvláštního „mírnějšího“ režimu pro nakládání s odpady při sběru a přepravě odpadních elektrických a elektronických zařízení.
- Dodržovat legislativní stanovení kontrolní pravomoci vůči výrobcům a kolektivním systémům, včetně nastavení možností kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.
- Posilovat vazbu sběrné sítě OEEZ ve městě Rajhrad na obecní systém nakládání s komunálními odpady.
- Akceptovat nastavené standardy pro sběr, přepravu a zpracování odpadních elektrozařízení a důsledně je vymáhat jednotlivými orgány státní správy a samosprávy.
- Lépe zabezpečit stávající sběrnou infrastrukturu proti krádežím a nelegální demontáži.
- Zvyšovat dostupnost a počet míst sběrné sítě pro elektrozařízení, zejména malá a tyto sběrná místa zveřejňovat na portálu veřejné zprávy v registru míst zpětného odběru.
- Zintenzivnit informační kampaně.
- Dodržovat hierarchii nakládání s odpady s upřednostněním opětovného použití ze strany státních i soukromých institucí.
- Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.

Závazná část

3.1.1.10 Odpadní baterie a akumulátory

Za účelem splnění cílů směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech v souladu s POH ČR a JMK je třeba zabezpečit a dosáhnout ve městě Rajhrad následující cíl:

Cíl:

a) **Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.**

Od roku 2017 dosáhnout ve spolupráci s povinnými osobami požadovanou úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.

Tabulka: Indikátor a cíle pro tříděný sběr odpadních přenosných baterií a akumulátorů (v %)

Indikátor Procentuální podíl hmotnosti přenosných baterií a akumulátorů sebraných tříděným sběrem na průměrné hmotnosti přenosných baterií a akumulátorů uvedených na trh v předchozích třech kalendářních letech v České republice (v %).	
	Tříděný sběr
Cílový stav rok 2017	45 %

Pro naplnění toho cíle přijmout ve městě Rajhrad následující opatření.

Opatření:

- Dodržovat legislativní nastavení povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru v intencích zvláštního „mírnějšího“ režimu nakládání s odpady při sběru a přepravě přenosných nebo automobilových baterií a akumulátorů.
- Posilovat vazbu sběrné sítě ve městě Rajhrad na obecní systém nakládání s komunálními odpady a sběrná místa zveřejňovat na portálu veřejné správy v registru míst zpětného odběru.
- Dodržovat hierarchii nakládání s odpady.
- Zintenzivnit informační kampaně.

3.1.1.11 Odpadní pneumatiky

V zájmu odpadového hospodářství České republiky a JMK je třeba prohloubit principy odpovědnosti výrobců za tuto komoditu a splnit ve městě Rajhrad v souladu s POH ČR a JMK následující cíl a opatření:

Cíl:**a) Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních pneumatik.**

Ve spolupráci s povinnými osobami dosáhnout požadované úrovně sběru pneumatik.

Tabulka: Indikátor a cíl pro sběr pneumatik uvedených na trh v ČR (v %)

Indikátor:	
Procentuální podíl hmotnosti pneumatik sebraných tříděným sběrem na průměrné hmotnosti pneumatik uvedených na trh v předchozím kalendářním roce v ČR (v %).	
(V případě, že v minulém roce nebylo nic uvedeno, počítá se úroveň sběru z téhož roku.)	
	Sběr
Cílový stav rok 2017	35 %
Cílový stav rok 2020 a dále	80 %

Opatření:

- Dodržovat legislativní nastavení povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob v rámci celého systému zpětného odběru.
- Akceptovat legislativní stanovení kontrolní pravomoci.
- Dodržovat legislativní zakotvení principu zvláštního „mírnějšího“ režimu pro nakládání s odpady při sběru odpadních pneumatik.
- Posilovat vazbu sběrné sítě ve městě Rajhrad na obecní systém nakládání s komunálními odpady s tím, že budou stanoveny parametry sběrné sítě za účelem minimalizace nákladů pro město Rajhrad v oblasti nakládání s odpadními pneumatikami a sběrná místa zveřejňovat na portálu veřejné zprávy v registru míst zpětného odběru.
- Zintenzivnit informační kampaně.
- Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.

3.2 Systém sběru odpadů

Ve městě Rajhrad se nadále bude rozvíjet systém sběru komunálních odpadů popsáný v Analytické části POH Rajhrad, aby byly dosaženy cíle a vytvořeny opatření POH Rajhrad.

Cíl:**Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřený a efektivní systém svozu a sběru odpadů na území města Rajhrad.**

Zásady pro sběr odpadů:

- U sběrného dvora zajistit shromažďování papíru, kovů, plastů, skla, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů a prostor pro místo zpětného odběru elektrických a elektronických zařízení.
- Zabezpečit tříděný sběr využitelných složek komunálních odpadů, se zahrnutím obalové složky, prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst v obcích, minimálně na papír, kovy, plasty a sklo, za předpokladu využití existujících systémů sběru a shromažďování odpadů, a pokud je to možné i systémů sběru vybraných výrobků s ukončenou životností, které jsou zajišťovány povinnými osobami, tj. výrobci, dovozci, distributory.
- Zabezpečit tříděný sběr bioodpadů.
- Zabezpečit tříděný sběr nebezpečných komunálních odpadů s cílem dosáhnout environmentálně šetrného nakládání s odpady.
- V zařízeních ke sběru a výkupu odpadů umožnit výkup odpadů od občanů pouze v souladu s platnou legislativou.
- V místech zpětného odběru výrobků s ukončenou životností umožnit bezplatný odběr těchto výrobků od občanů.
- Z veřejných zdrojů podporovat výstavbu logistiky sběru a svozu odpadů z místa jejich vzniku do zařízení k využívání odpadů, u kterých bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jejich provozování na regionální i celostátní úrovni vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení a v souladu s POH JMK a POH ČR.

Opatření:

- Průběžně vyhodnocovat systém svozu a sběru odpadů na městské úrovni.
- Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH Rajhrad stanovovat potřebné logistické systémy sběru a svozu odpadů na zařízení pro nakládání s odpady ve městě Rajhrad a JMK.
- Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH Rajhrad stanovovat preferované a k podpoře z veřejných zdrojů doporučené systémy sběru a svozu odpadů na zařízení pro nakládání s odpady ve městě Rajhrad.
- Zabezpečit přípravu na opětovné použití, recyklaci, využívání a odstraňování odpadů minimalizující nepříznivý dopad na životní prostředí,
- Zabezpečit snižování množství odpadů ukládaných na skládky, zejména biologicky rozložitelných odpadů,

- f) Zabezpečit snižování podílu biologicky rozložitelné složky ve směsném komunálním odpadu.

3.3 Opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl

V souladu s plněním POH ČR a JMK v rámci opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl, je třeba stanovit:

Cíle:

- a) **Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.**
- b) **Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.**

V zájmu dosažení cíle přijmout následující opatření:

Opatření:

- a) Akceptovat legislativu stanovující odpovědnost majitele nemovitosti, zajistit nakládání s odpadem, jehož původce není znám, nacházejícím se na jeho nemovitosti. Akceptovat nastavení systému uhrazení účelně vynaložených nákladů z veřejných prostředků v případě, že vlastník nemovitosti prokáže, že umístění odpadu na svou nemovitost nezpůsobil, anebo mu nemohl zabránit.
- b) Akceptovat legislativní zakotvení, že v případě, kdy nabývá nový vlastník vlastnického práva k nemovitosti, stává se také vlastníkem odpadů, které jsou na nebo v této nemovitosti umístěny.
- c) Podporovat efektivní tvorbu programů osvěty a výchovy ve městě Rajhrad v rámci EEOV JMK včetně podpory, zejména formou zajištění financování těchto programů.
- d) Zapojení veřejnosti do programů a akcí vedoucích k formování pozitivního postoje k udržení čistoty prostředí a správného nakládání s odpady ve městě Rajhrad.
- e) Efektivně využívat udělování pokut za znečišťování veřejných prostranství⁴.
- f) Podporovat zvýšení maximální hranice výše pokuty přestupku neoprávněného založení skládky nebo odkládání odpadů mimo vyhrazená místa.
- g) Zaměřit kontrolu na neoprávněné využívání obecních systémů k nakládání s odpady ze strany právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání.
- h) Zapojovat na základě smlouvy právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání do obecních systémů nakládání s odpady.
- i) Informovat občany a podnikatelské subjekty o možnostech pokutování za aktivity spojené s odkládáním odpadů mimo místa k tomu určená.
- j) Podporovat optimální nastavení obecního systému nakládání s komunálním odpadem a logistiku sběru a svozu odpadů ve městě Rajhrad (směsného komunálního odpadu, vyříděných složek komunálních odpadů, objemného nebo nebezpečného odpadu, odpadů z odpadkových košů z veřejných prostranství a čištění veřejných prostranství).
- k) Podpořit zavedení na úrovni města komunikačních kanálů (například s využitím mobilních a internetových technologií), přes které by občané měli možnost hlásit nelegálně uložené odpady na veřejných prostranstvích nebo přechodné uložení odpadů v okolí sběrných hnízd a kontejnerů.
- l) Využívat institutu veřejně prospěšných prací či institutu veřejné služby ze strany městského úřadu pro zajištění úklidu a obsluhy veřejných prostranství, včetně aktivit spojených s odstraňováním odpadů odložených mimo místa k tomu určená.

⁴) § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

3.4 Předcházení vzniku odpadů

Prevence v odpadovém hospodářství ve městě Rajhrad bude směřovat jak ke snižování množství vznikajících komunálních odpadů, tak ke snižování jejich nebezpečných vlastností, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí a zdraví obyvatel. Za prevenci v této oblasti je rovněž považováno komunitní kompostování, opětovné využití výrobků a příprava k němu. Cíle a opatření v předcházení vzniku odpadů ve městě Rajhrad jsou dobrovolné a jsou zaměřeny obecně na prevenci vzniku odpadů se zdůrazněním prevence u vybraných toků KO.

Hlavní přínosy lze očekávat v oblasti zabezpečení dostupných informací na různých úrovních, zvýšení povědomí o problematice, zvýšení pocitu vlastní zodpovědnosti, reálného prosazování opatření jak u občanů tak institucí v oblasti prevence vzniku odpadů.

Cíle:

- a) **V návaznosti na Koncept environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2011 – 2020 JMK a ČR zajistit komplexní informační podporu o problematice, včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.**
- b) **Zajistit účinné zapojení veřejné správy města Rajhrad na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu veřejné správy města Rajhrad.**
- c) **Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálních odpadů a jejímu následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.**
- d) **Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodlužování životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů.**
- e) **Podporovat zvýšení účinnosti prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.**
- f) **Podpora zřizování RE-USE center – podpora středisek (samostatných i v rámci sběrných dvorů), pro kontrolu a prodej použitých výrobků (elektro, nábytek), podpora pro další využití věcí a zařízení - charitativní obchody; bazary; výměnné portály (např. oděvy, textil, obuv, hračky, knihy, časopisy, nábytek apod.)**

Opatření:

- a) Vytvořit a zajistit kontinuální provoz volně přístupné informační základny o problematice předcházení vzniku odpadů na všech úrovních města Rajhrad. Vypracovat a volně propagovat příručku pro občany, jak předcházet vzniku odpadů (se zaměřením na komunální odpad a jeho jednotlivé složky).
- b) Zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných oděvů, textilu, obuvi, hraček, knih, časopisů, nábytku, koberců, náradí a dalších znovupoužitelných výrobků. Veřejně propagovat činnosti neziskových organizací zpětně odebírajících výrobky k opětovnému použití a podobných subjektů a zajistit vytvoření interaktivní veřejně přístupné sítě (mapy) těchto organizací a středisek.
- c) Zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných elektrických a elektronických zařízení a za účelem snižování produkce odpadů z těchto výrobků.
- d) Zajišťovat šíření informací a osvětových programů zaměřených na snížení produkce odpadů z potravin.
- e) Zajistit informační a vzdělávací podporu problematiky předcházení vzniku odpadů na všech úrovních územní samosprávy města Rajhrad s ohledem na stabilizaci produkce a postupné snižování produkce komunálních odpadů.
- f) Zajišťovat šíření informací a osvětových programů zaměřených předcházení vzniku odpadů ze stavebnictví pro občany
- g) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, komunitní a obecní kompostování biologicky rozložitelných odpadů u fyzických osob.
- h) V rámci svých možností by mělo město Rajhrad podporovat rozvoj vhodných aktivit k rozvoji RE-USE center (středisek pro kontrolu a prodej použitých výrobků), charitativních obchodů, bazarů, výměnných portálů apod.

3.5 Přehled cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad

Tabulka: Přehled cílů POH Rajhrad

Poř. číslo	Umístění v kapitole Závazné části POH	Definice cíle	Typ cíle
1.	3.1.1.	Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce komunálních odpadů.	Strategický
2.	3.1.1.	Minimalizace nepříznivých účinků vzniku komunálních odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	Strategický
3.	3.1.1.	Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.	Strategický
4.	3.1.1.	Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.	Strategický
5.	3.1.1./3.2/ 3.1.1.5	Nadále podporovat zavedený tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.	Hlavní cíl
6.	3.1.1.1	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti KO celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto odpady podobné odpadům z domácností.	Hlavní cíl
7.	3.1.1.2	Směsný komunální odpad (po vytřídění materiálů využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.	Hlavní cíl
8.	3.1.1.4	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.	Hlavní cíl
9.	3.1.1.6	Snižovat měrnou produkci nebezpečných komunálních odpadů.	Hlavní cíl
10.	3.1.1.6	Podporovat zvyšování podílu využitých nebezpečných komunálních odpadů.	Hlavní cíl
11.	3.1.1.6	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými komunálními odpady na lidské zdraví a životní prostředí.	Hlavní cíl
12.	3.1.1.7	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů ve městě Rajhrad pro jejich materiálové využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou týkající se stavebního a demoličního odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).	Hlavní cíl
13.	3.1.1.9	Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.	Hlavní cíl
14.	3.1.1.10	Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.	Hlavní cíl
15.	3.1.1.11	Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních pneumatik.	Hlavní cíl
16.	3.1.1.	Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřený a efektivní systém svozu a sběru odpadů na území města Rajhrad.	Hlavní cíl
17.	3.3	Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.	Dílčí cíl
18.	3.4	Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.	Dílčí cíl
19.	3.4	V návaznosti na Koncept environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2011 – 2020 JMK a ČR zajistit komplexní informační podporu o problematice, včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.	Dílčí cíl
20.	3.4	Zajistit účinné zapojení veřejné správy města Rajhrad na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu veřejné správy města Rajhrad.	Dílčí cíl
21.	3.4	Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.	Dílčí cíl
22.	3.4	Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů.	Dílčí cíl
23.	3.4	Podporovat zvýšení účinnosti prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.	Dílčí cíl
24.	3.4	V rámci SSO pokud možno provozovat a dále podporovat činnosti dalších RE-USE center (ať již fyzických míst nebo v rámci veřejných portálů, tiskovin apod.)	Dílčí cíl

3.6 Odpovědnost za plnění Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad a zabezpečení kontroly plnění a změny Plánu odpadového hospodářství města Rajhrad

- Město Rajhrad průběžně kontroluje vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi a naplňování stanovených cílů a opatření v POH Rajhrad.
- Město Rajhrad bude průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s komunálními odpady včetně obalové složky, nakládání se směsným komunálním odpadem, systém tříděného sběru odpadů, systém nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady, systém nakládání se stavebními odpady a výrobky s ukončenou životností pocházející od občanů obce a zapojených subjektů. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti systému nakládání s odpady a s výrobky s ukončenou životností a navržena opatření k jeho zlepšení. Město Rajhrad rovněž vyhodnocuje naplňování opatření Programu předcházení vzniku odpadů, které je součástí plánu odpadového hospodářství města Rajhrad.
- Město Rajhrad využije všechny dostupné nástroje a prostředky k zajištění plnění POH města Rajhrad.
- Město Rajhrad bude každoročně vyhodnocovat pomocí soustavy indikátorů plnění cílů POH Rajhrad a na vyžádání je poskytne orgánům státní správy.
- POH Rajhrad bude změněn při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován v souladu s platnou legislativou.
- Závazná část plánu odpadového hospodářství města Rajhrad je závazným podkladem pro jeho činnosti v oblasti odpadového hospodářství a podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace města.

Soustava indikátorů odpadového hospodářství města Rajhrad

Soustava indikátorů odpadového hospodářství je zaměřena na dvě hlavní oblasti, ve kterých bude realizována a které usnadní řízení odpadového hospodářství města Rajhrad, a to bez zásadních změn metodik pro monitoring ukazatelů ve sledovaném období. Jedná se o oblasti:

a) Indikátory cílů

Slouží k průběžnému vyhodnocování plnění cílů stanovených v plánech odpadového hospodářství jak na národní, tak na krajské úrovni. Neuvádíme zde indikátory z POH ČR a JMK, které se týkají pouze národní úrovně a na krajské úrovni nejsou k dispozici data pro jejich výpočet.

b) Popisné indikátory

Slouží k průběžné (roční) informaci o stavu a vývoji základních ukazatelů odpadového hospodářství ve městě Rajhrad.

Přehled základních indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství města Rajhrad

Tabulka: Přehled základních indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství

Druh indikátoru	Název	Účel	Vyjádření indikátoru
Indikátor cíle	Zajištění odděleného čtyř složkový sběr (sklo, papír, plast, kovy) komunálních odpadů.	Kontrola plnění cíle rozvoje tříděného sběru papíru, plastů, skla a kovů v komunálních odpadech na území města Rajhrad..	Ano/ne
	Míra recyklace papíru, plastů, skla, kovů obsažených v komunálních odpadech.	Kontrola plnění cíle na zajištění přípravy k opětovnému použití či recyklaci 50 % papíru, plastů, skla, kovů pocházejících z domácností a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností z území města Rajhrad.	(%)
	Množství BRKO ukládaných na skládky odpadů.	Kontrola plnění cíle postupného omezování množství BRKO ukládaného na skládky odpadů z území města Rajhrad.	(přepočet přes koeficienty podílu BRO v KO). (t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Míra využití a materiálového využití stavebních a demoličních odpadů.	Kontrola plnění cíle zvýšení recyklace a materiálového využití stavebních a demoličních odpadů na úroveň 70 % do roku 2020.	(%)
	Produkce odpadů (celková, ostatní odpady, nebezpečné odpady).	Sledování vývoje množství produkce odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné a komunální odpady) na území města Rajhrad.	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
Popisný indikátor	Produkce SKO.	Sledování produkce SKO na území města Rajhrad	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Produkce (výtěžnost) odděleného sběru komunálních odpadů (4 složkový sběr)	Sledování výtěžnosti (produkce) odděleného sběru komunálních odpadů jednotlivých složek (sklo, papír, plast, kovy) na území města města Rajhrad.	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Úprava odpadů.	Sledování vývoje množství a podílu upravovaných odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů (například směsný komunální odpad, objemný odpad) na území města Rajhrad.	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Využití odpadů.	Sledování vývoje množství a podílu využitých odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů (například směsný komunální odpad, objemný odpad) z území města Rajhrad..	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Materiálové využití odpadů	Sledování vývoje množství a podílu materiálově využitých odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů z území města Rajhrad.	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Recyklace odpadů.	Sledování vývoje množství a podílu recyklovaných odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů z území města Rajhrad.	(t/rok) / (%)
	Energetické využití odpadů	Sledování vývoje množství a podílu energeticky využitých odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů z území města Rajhrad..	(t/rok) / (%)
	Odstraňování odpadů.	Sledování vývoje množství odstraňovaných odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů (například směsný komunální odpad, objemný odpad) z území města Rajhrad.	(t/rok) / (%)
	Spalování odpadů.	Sledování vývoje množství a podílu spalovaných odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů.	(t/rok) / (%)
	Skládkování odpadů.	Sledování vývoje množství a podílu skládkovaných odpadů dle jednotlivých skupin (ostatní, nebezpečné, komunální) a vybraných druhů odpadů z území města Rajhrad..	(t/rok) / (%)
	Kapacity zařízení.	Sledování vývoje kapacit jednotlivých druhů zařízení (v členění dle Katalogu zařízení).	(t/rok) / (m3/rok)
	Počty zařízení.	Sledování počtu jednotlivých druhů zařízení (v členění dle Katalogu zařízení) v dosahu Rajhrad..	(ks) / (typ)
	Produkce BRKO.	Sledování produkce	(t/rok) / (kg/obyv./rok)
	Produkce objemného odpadu.	Sledování produkce	(t/rok) / (kg/obyv./rok)

Závazná část

Plánovaná opatření pro předcházení vzniku, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Tabulka: Cíle a opatření k cílům POH města Rajhrad

Pořadové číslo	Definice cíle	Opatření
1.	Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.	Klást důraz na vzdělávání, výchovu a osvětu v oblasti odpadového hospodářství.
2.	Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	U jednotlivých druhů odpadu i způsobu jejich nakládání je nutné hodnocení jednotlivých toků odpadů a jejich potencionálních dopadů na lidské zdraví a životní prostředí.
3.	Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.	Viz opatření k cíli č.1
4.	Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.	Nepreferovat úspory primárních zdrojů na úkor energetické náročnosti zpracování odpadů, vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
5.	Nadále podporovat zavedený tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů u všech obcí JMK.	Podporu realizovat za pomoci účinných nástrojů, například finančními pobídkami, výchovou a osvětou obyvatel.
6.	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti KO celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto odpady podobné odpadům z domácností.	Viz opatření k cíli č.5
7.	Směsný komunální odpad (po vyřazení materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů), zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.	Energetickému využití předřadit kompostování a anaerobní rozklad před energetické využití těchto odpadů, u kterých to z hlediska především environmentálních a zdravotních rizik je možné.
8.	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.	Pro využití biologicky rozložitelných komunálních odpadů musí být stanoveny limity pro nebezpečné látky včetně mikrobiologických parametrů.
9.	Snížovat měrnou produkci nebezpečných komunálních odpadů.	Viz opatření k cíli č.1 Nepreferovat materiálové využití na úkor vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
11.	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.	Volené technologie by měly odpovídat těm, jež jsou pro dané odvětví definované v BREF dokumentech, čili by měly plnit parametry BAT technologií.
12.	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů jejich materiálového využití, včetně zasypl, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou stavebním a demoličním odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).	Nepreferovat úspory primárních zdrojů na úkor energetické náročnosti zpracování odpadů, vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví. Důsledně kontrolovat rizikovitost (případnou, kontaminaci) recyklovaných stavebních odpadů a kvalitu vzniklých substrátů v kontextu jejich budoucího použití. Recykáty musí splňovat kritéria, která svými parametry zabráni kontaminaci životního prostředí a nebudou příčinou expozice člověka toxickým látkám.
13.	Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen o administrativní úpravu.
14.	Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.	Kontrolovat úroveň třídění a klást důraz na vzdělávání, výchovu a osvětu.
15.	Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních pneumatik.	V rámci sběrného dvora zajistit občanům místo k odložení pneumatik osobních vozidel.
16.	Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřený a efektivní systém svozu a sběru odpadů na území města Rajhrad.	Viz opatření k cíli č.16. Preferovaná zařízení musí splňovat podmínky BAT technologií. Při aplikaci cíle respektovat požadavky stanovené pro ZCHÚ. Při realizaci konkrétních zařízení respektovat a dodržovat všechna opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví tak, jak to vyplývá z konkrétní přípravy konkrétních projektů a aktivit (například podmínky vyplývající z řízení v rámci posuzování vlivů záměru na životní prostředí nebo z řízení podle stavebního zákona).
17.	Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.	Využít obecní legislativy a represivních prvků veřejné správy.
18.	Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.	Viz opatření k cíli č.17
19.	V návaznosti na Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2011 – 2020 JMK a ČR zajistit komplexní informační podporu o problematice, včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov, a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.	Viz opatření k cíli č.1
20.	Zajistit účinné zapojení veřejné správy města Rajhrad na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu veřejné správy města Rajhrad.	
21.	Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.	
22.	Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů.	
23.	Podporovat zvýšení účinnosti prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.	

4 Směrná část

Směrná část POH města Rajhrad obsahuje v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- a) návrhy na zlepšení obecního systému nakládání s komunálními odpady (popisuje konkrétní, ekonomicky a technicky proveditelné opatření k plnění cílů POH města Rajhrad),
- b) kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH města Rajhrad zpracován.

4.1 Návrhy na zlepšení obecního systému nakládání s komunálními odpady

Při výběru projektů na zlepšení obecního systému nakládání s komunálními odpady budou zvažovány aspekty, týkající se přímo životního prostředí a veřejného zdraví.

V této kapitole je provedeno posouzení záměrů na potřebná zařízení pro nakládání s odpady a systém sběru a svozu odpadů, a to s ohledem na plnění stanovených cílů POH Rajhrad vztažené na nejdůležitější odpadové toky dle Závazné části POH Rajhrad a stanoveny zásady pro:

- a) Prevenci vzniku odpadu.
- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.
- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.
- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.
- e) Relevantní záměry podpory z veřejných zdrojů.

4.2 Směsný komunální odpad

Předcházení vzniku odpadů je jedním ze základních strategických cílů plánu odpadového hospodářství. V rámci propagace tohoto cíle a s ním související přípravu společnosti na postupný přechod k oběhovému hospodářství bude jak z pohledu České republiky a JMK, tak z pohledu města podporováno zřízení komplexní informační základny pro občany.

- a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podpora osvěty v rámci předcházení vzniku odpadů.
Využití motivačních nástrojů.

- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Udržovat (případně dovybavit a modernizovat) unifikované nádoby na shromažďování SKO na standard 4 - 6 l / obyvatele a den; s maximální docházkovou vzdáleností 75 m (bytové domy).

Požadovat po svozové firmě modernizaci svozové techniky z hlediska výkonů a emisí (min. EURO V)

Podpora osvěty v rámci předcházení vzniku odpadů a odděleného sběru základních komodit papíru, plastů, skla, kovů, nápojových kartonů a BORP.

Optimalizace vybavení sběrného dvora spočívající zejména v obměňování nádob apod., nádobový sběr a svoz, třídění materiálů ve využitelných složkách odpadu, včetně nebezpečných.

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat energetické a materiálové využití SKO.

Podporovat a preferovat technologická zařízení k úpravě odpadů před materiálovým nebo energetickým využitím.

Omezit skládkování do roku 2024 a od roku 2024 přestat tento odpad skládkovat.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Nadále podporovat systém adresného třídění druhotných surovin, podporovat pořízení sběrových nádob pro oddělený sběr komodit.

Optimalizace vybavení sběrného dvora (obměňování nádob, kontejnerů apod.).

4.3 Biologicky rozložitelné komunální odpady

Jedním ze základních předpokladů pro moderní odpadové hospodářství je výchova a informovanost občanů. Další možností, kterou lze podpořit předcházení vzniku odpadů je separace biologicky rozložitelných odpadů přímo u občanů města tím, že je občané budou sami kompostovat.

Pokud budou občané kompostovat bioodpady, představuje to pro město jeden z nejjednodušších způsobů, jak snížit podíl odpadů ze zahrad a ostatních bioodpadů ve směsném komunálním odpadu.

- a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat domácí a komunitní kompostování.

- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Udržovat systém sběru bioodpadů od občanů, posoudit poměr nádoby / kompostéry vzhledem ke specifickým podmínkám města.

Na jaře a na podzim přistavovat velkoobjemové kontejnery na BRO dle předem stanoveného harmonogramu (zaměřeno na zástavby rodinných domů, zahrádkářské kolonie, příměstské oblasti)

Optimalizovat sběrný dvůr (obměňování nádob a kontejnerů), optimalizovat nádobový a pytlový sběr a svoz a svoz velkoobjemovými kontejnery.

Podporovat a spolupracovat na optimalizaci svozových tras a logistiky sběru BRKO k využití stávajících zpracovatelských kapacit.

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Odděleně sebraný biologicky rozložitelný odpad předávat k materiálovému využití – na kompostárnu, případně bioplynovou stanici.

Posoudit možnost využití kompostu na městských pozemcích ve vztahu k produkci BRKO.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Pořízení sběrových nádob a velkoobjemových kontejnerů pro sběr BRKO.

Optimalizovat sběrný dvůr (zejména obměňování nádob a kontejnerů)

Podporovat inovativní technologie na základě analýzy nositele projektu.

4.4 Velkoobjemový komunální odpad

Za objemné odpady je považován komunální odpad, který svými rozměry přesahuje rozměry běžných nádob na komunální odpady a nemůže být umístěn do těchto sběrných nádob umístěn (např. skříně, stoly, křesla, dveře, koberce).

Objemný odpad vzniká především nárazově - např. při větších úklidech, nebo vyklízení bytu při stěhování, kdy občané „vyhazují“ již vysloužilé nebo nepotřebné věci.

Občané mohou objemné odpady odkládat do sběrného dvora. Další možností je pravidelné přistavování velkoobjemových kontejnerů a neméně významnou možností je tzv. RE-USE, kdy občané ještě funkční zařízení odloží na SSO nebo vytipovaná místa, kde si mohou zájemci tato zařízení vyzvednout k dalšímu použití.

- a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Optimalizace vybavení sběrného dvora, mobilní sběr a svoz, svoz velkoobjemovými kontejnery.

Pravidelně informovat občany o možnosti odložit objemný odpad na městem určeném místě.

Podporovat systém RE-USE (v rámci SSO, případně dalším shromažďovacím místem).

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat energetické využití.

Podporovat výrobu „paliva z odpadů“ pro spalování a energetické využití.

Podporovat materiálové využití odpadů na bázi dřeva pro výrobu stavebních polotovarů.

Omezit skládkování do roku 2024.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Pořízení velkoobjemových kontejnerů pro sběr.

Optimalizace vybavení sběrného dvora.

Podporovat inovativní technologie na základě analýzy nositele projektu.

- e) Relevantní záměry dle bodu d).

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Pořízení velkoobjemových kontejnerů pro sběr.

Optimalizace vybavení sběrného dvora.

Komunální odpady výše neuvedené

- a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Podporovat zpětný odběr použitých výrobků a sběr odpadů pro materiálové využití.

- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Optimalizace vybavení sběrného dvora obcí, zejména pro zlepšení kvality třídění komunálních odpadů.

Podporovat rozvoj sítě pro oddělený sběr odpadů umístěné na veřejně přístupných místech (papír, plasty, sklo, kovy, textil, odpady obalů).

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat sběr a základní třídění odpadů prováděných ve sběrných dvorech, zejména v rámci systémů materiálového využití komunálních odpadů a využití komunálních odpadů.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Směrná část

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Optimalizace sběrného dvora s dovybavením zejména sběru komunálních odpadů (papír, plasty, sklo, kovy, BRO a další), nebezpečných odpadů, zpeřný odběr výrobků (elektrozařízení a další).

- e) Relevantní záměry dle bodu d).

Opatření:

Dle bodu d) Optimalizace vybavení sběrného dvora na základě analýzy nositele projektu a hodnocení výsledků POH Rajhrad.

4.5 Stavební a demoliční odpady

Při drobných stavebních úpravách a přestavbách v domácnostech a bytech vzniká občanům stavební odpad. Pokud se skutečně jedná pouze o drobné úpravy, pak množství odpadu není nijak výrazné a občané by měli mít možnost tento odpad odložit na SSO.

- a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Podporovat přímé opětovné využití stavebních prvků.

- b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Na sběrném dvoře bezúplatně přijímat v omezeném množství (dle provozního řádu sběrného dvora) stavební a demoliční odpady od občanů města.

Podporovat recyklační deponie v blízkých lokalitách obsluhované mobilními recyklačními linkami.

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat projekty zařízení k recyklaci stavebních odpadů, které lze využít jako recyklované.

Upřednostnit materiálové využití stavebních odpadů, které lze využít jako recyklované, před jejich využitím na povrchu terénu a před odstraněním na skládce.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Optimalizace vybavení sběrného dvora pro sběr stavebních odpadů.

Další inovativní technologie na základě analýzy nositele projektu.

4.6 Nebezpečné odpady

Nebezpečné složky komunálního odpadu mohou občané odevzdávat na sběrných dvorech, případně systémem mobilního sběru. Základní vybavení sběrných dvorů určuje prováděcí vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady v platném znění.

- 1 Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Podporovat snižování nebezpečných vlastností odpadů a jeho množství u občanů.

2 Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů a k oddělenému sběru nebezpečných odpadů.

Podporovat odborné nakládání a bezpečnou manipulaci s nebezpečným odpadem, a tím snižovat riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.

Podporovat periodický mobilní sběr a svoz nebezpečných odpadů, jako doplňková služba k provozu sběrného dvora.

3 Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat nakládání s nebezpečným odpadem tak, aby byl omezen vznik nevyužitelných nebezpečných odpadů, a tím snižováno riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.

Optimalizace vybavení sběrného dvora pro nakládání s nebezpečnými odpady a tím snižovat riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.

Podporovat materiálové využití nebezpečných odpadů před jejich skládkováním.

4 Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Optimalizace vybavení sběrného dvora.

4.7 Obaly a obalové odpady, odpadní elektrozařízení pocházející z domácností, odpadní baterie a akumulátory, odpadní pneumatiky, odpadní oleje

Základním principem moderního odpadového hospodářství je co možná největší využití odpadů. Jedním z předpokladů pro využití odpadu jako druhotné suroviny je druhová jednotnost. Je tedy velmi důležité rozšiřovat systém zajišťující co největší separaci odpadu už u občana. Ochota občana separovat závisí na vzdálenosti do jaké musí vytříděný odpad odnést, aby jej předal k dalšímu využití. K tomuto účelu slouží optimalizovaná síť sběrných míst nádob na separovaný odpad.

a) Prevence vzniku odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu a informovanost občanů v rámci předcházení vzniku odpadů pro tyto odpady z výrobků s ukončenou životností a s režimem zpětného odběru.

b) Třídění, sběr a svoz odpadu.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů z výrobků s ukončenou životností a s režimem zpětného odběru, nadále zveřejňovat informace o místech a podmínkách zpětného odběru na oficiálních webových stránkách města a v místním tisku.

Podporovat tříděný sběr a optimalizaci sběrného dvora a sběrných míst pro tyto výrobky a jejich další rozvoj.

Nadále realizovat oddělený sběr bílého a barevného skla.

Nadále realizovat projekt odděleného sběru drobných kovových odpadů.

Podporovat spolupráci povinných osob s městem Rajhrad a podporovat vazbu sběrné sítě na obecní systém nakládání s odpady ve městě Rajhrad.

Nadále podporovat rozvoj sítě pro oddělený sběr odpadů umístěné na veřejně přístupných místech (odpady obalů, elektrozařízení, baterií).

Směrná část

- c) Zařízení k využití a/nebo k odstranění.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů z výrobků s ukončenou životností a s režimem zpětného odběru.

- d) Prioritní směřování podpory z veřejných zdrojů.

Opatření:

Podporovat osvětu v rámci předcházení vzniku odpadů.

Podporovat tříděný sběr a optimalizaci sběrného dvora.

Podporovat rozvoj sítě pro oddělený sběr odpadů umístěné na veřejně přístupných místech (odpady obalů, elektrozařízení, baterií).

4.8 Podpora ochrany ŽP a systém zadávání veřejných zakázek v oblasti odpadového hospodářství

Město nemá mnoho nástrojů, pomocí kterých může podpořit ochranu životního prostředí a zároveň pozitivně ovlivnit odpadové hospodářství subjektů působících na jejím území. Právě proto, by mělo v plné výši využívat ty, které má. Jedním z těchto nástrojů je stanovování podmínek a hodnotících kritérií při zadávání veřejných zakázek. Při zadávání veřejných zakázek by bylo vhodné vedle ceny uplatňovat další významná kritéria (kvalita technického vybavení společnosti, dostupné technologie na zpracování odpadů, reference apod.). Tato kritéria mohou být uplatňována jako kvalifikační, přičemž cena zůstane nejdůležitějším hodnotícím kritériem.

- a) Zadávání veřejných zakázek v oblasti odpadového hospodářství.

Opatření:

V rámci zadávání veřejných zakázek se řídit „Pravidly uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy“.

Doporučení

V rámci zadávání veřejných zakázek uplatňovat následující kritéria:

- Preferovat nejlepší dostupné techniky (BAT).
- Použití ekologicky šetrných výrobků.
- Využití recyklovaných materiálů a recyklovatelných výrobků.
- Využití kompostů z odpadů.
- Nepoužití materiálů a postupů produkujících nebezpečné odpady, pokud je to technicky realizovatelné a ekonomicky přijatelné.
- Využití recyklátů stavebních a demoličních odpadů.

4.9 Obecná kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH města Rajhrad zpracován

POH Rajhrad byl vypracován v souladu s POH JMK na základě splnění následujících podmínek:

- a) Stabilita právního prostředí v oblastech ovlivňujících odpadové hospodářství.
- b) Stabilita ekonomického prostředí na světové i národní úrovni.
- c) Připravenost řešit krizové stavy a živelné pohromy na území města Rajhrad.
- d) Odpovědnost města Rajhrad za vytyčené cíle a opatření POH Rajhrad, jež povedou ke zvýšené odpovědnosti populace za životní prostředí a zdraví lidí na území města Rajhrad.

POH Rajhrad byl vypracován na základě specifických podmínek identifikovaných v jeho analytické části.

Město Rajhrad bude minimálně jednou za dva roky vyhodnocovat pomocí soustavy indikátorů plnění cílů POH Rajhrad a na vyžádání je poskytne orgánu státní správy. Zpráva bude obsahovat vyhodnocení vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví.

Změny POH města Rajhrad a následné zaslání návrhu změněného POH Krajskému úřadu JMK budou realizovány v následujících případech:

- Realizovat změnu POH města Rajhrad v případě změny plánu odpadového hospodářství kraje, pokud by změna POH JMK měla zásadní vliv na POH města Rajhrad.
- Realizovat změnu POH v případě zásadní změny legislativy v odpadovém hospodářství, pokud by tato legislativní změna měla zásadní vliv na POH města Rajhrad.
- Realizovat změnu POH v případě zásadní změny v provozování systému sběru a svozu KO ve městě Rajhrad, která by byla v rozporu se stávajícím POH.

4.10 Kritéria pro typy, umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady podporovaná z veřejných zdrojů

Město Rajhrad stanovuje následující kritéria pro typy, umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady podporovaná z veřejných zdrojů:

- e) Podporovat výstavbu zařízení a systémy sběru a svozu odpadů, u kterých bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jejich provozování na regionální úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení a v souladu s POH JMK.
- f) Podporovat projekty tam, kde návrh nového zařízení bude v souladu s legislativními, technickými požadavky a nejlepšími dostupnými technikami a kde bude záruka odborného provozování dané technologie.
- g) Doporučovat zařízení odpovídající svou kapacitou regionálnímu významu, která budou platnou součástí systému nakládání s odpady JMK. Navrhovaná kapacita zařízení musí odpovídat potenciálu uvažovaného regionu ve vazbě na reálné kapacity již schválených a provozovaných zařízení (nevyhodnocovat pouze na základě povolených kapacit, ale na základě reálných kapacit pro jednotlivé toky odpadů a komodity).
- h) Upřednostňovat technologie a zařízení umístěná do stávajících areálů zařízení k nakládání s odpady.
- i) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení k nakládání s odpady z pohledu zajištění vstupů příslušných druhů odpadů, s nimiž bude nakládáno, včetně posouzení podkladů dokládajících, že v dané oblasti je dostatek odpadů pro technologii nebo systém pro nakládání s odpady a že zařízení je adekvátní z hlediska kapacity.
- j) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení k nakládání s odpady z pohledu smluvního zajištění odbytu výstupů ze zařízení.
- k) Při výběru projektů stanovit jako neopominutelné kritérium požadavky na co nejvyšší zohlednění požadavků ochrany přírody a krajiny, ochrany lidského zdraví.
- l) Při výběru projektů budou zvažovány následující aspekty:
 - Snížení emisí hlavních znečišťujících látek spojených s danou činností.
 - Snížení emisí skleníkových plynů.
 - Snížení emisí prioritních nebezpečných látek spojených s danou činností.
 - Využívání nejlepších dostupných technik definované v BREF dokumentech.
 - Úspory energie.
 - Úspory spotřeby surovin.
 - Využívání obnovitelných či druhotných zdrojů surovin.
 - Zvýšení rozlohy zastavěných ploch (negativní aspekt).
 - Zábory pozemků určených k plnění funkcí lesa či půdy zemědělského půdního fondu první, popřípadě druhé třídy ochrany (negativní aspekt).
 - Zahrnutí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.
 - Snížení zdravotních rizik.

- Odstraňování starých ekologických zátěží a rizik.
- m) Při výběru projektů pro nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady přednostně zařazovat kompostování a anaerobní rozklad před energetické využití odpadů tam, kde to je především z hlediska environmentálních a zdravotních rizik možné. Podporovat zavedení technologií hygienizace kalů, zejména z čistíren odpadních vod.
- n) Konkrétní záměry budou uskutečňovány za respektování ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy NATURA 2000 a lokalit výskytu zvláště chráněných druhů, včetně obecné ochrany přírody a krajiny v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Při realizaci konkrétních rozvojových projektů v ZCHÚ je nezbytné vyloučit či minimalizovat možné střety záměrů s předměty a cíli ochrany těchto ZCHÚ.
- o) Minimalizovat zábor zemědělského půdního fondu, přednostně využívat zemědělskou půdu v nižších třídách ochrany a současně efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy.
- p) Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
- q) Při realizaci aktivit respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
- r) Při realizaci nových projektů předcházet znečištění ovzduší vhodnou lokalizací mimo hustě osídlené lokality a následně realizovat vhodná opatření pro ochranu před znečištěním ovzduší a působením hluku (například protihlukové stěny, pásy zeleně, technickoorganizační opatření apod.).
- s) V rámci nových projektů usilovat o snižování emisí všech znečišťujících látek s důrazem na tuhé znečišťující látky v dané lokalitě. Nepřekračovat hygienické limitní hodnoty, tzn. sledovat emisní a imisní zatížení. Před realizací aktivit zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví, v odůvodněných případech zpracovat vyhodnocení zdravotních rizik, včetně rozptylové a hlukové studie.
- t) V rámci vybraných záměrů využívat možnosti brownfields před výstavbou na tzv. „zelené louce“.
- u) Při přípravě a realizaci projektů přednostně volit technologie a techniky, jež jsou pro jednotlivá odvětví definována v BREF dokumentech a na úrovni nejlepších dostupných technik dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů.